

DE GILDETROM

42e jaargang afl. 3
Najaar 1995

De Gildetrom
Jong geleerd oud gedaan bij het Sint-Nicolaasgilde
Valkenskenwaard op de Vrije Gildedag te Hilvarenbeek
24 mei 1992.

foto: J. v. Bakel, Eindhoven

WATERS Reeds 60 jaar makers
van vaandels, vendels
en andere gilde-
attributen

Joke Willigers,
Zand 33, 5721 SM Asten (Liessel) 04934-2568

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. 08858 - 3366

Blinkt uit in vakmanschap

VAN DEN BORNE

tentenverhuur

VERHUUR VAN FEESTTENTEN, VLOEREN, PODIA,
GELUIDSINSTALLATIE, VERLICHTING,
TAFELS EN STOELN

Kailakkers 2, 5095 AD Hooge Mierde
Telefoon: 04259-2053 – Telefax: 04259-1374

RESTAURATIE-ATELIER DE TIENDSCHUUR

Reeds jaren ervaring met
archief- en textielconservering

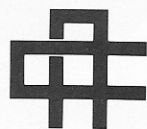
Kapelaan Poellplein 1, 5046 GV Tilburg, telefoon 013 - 368355

PAULISSEN

GROND- WATER- EN WEGENBOUW

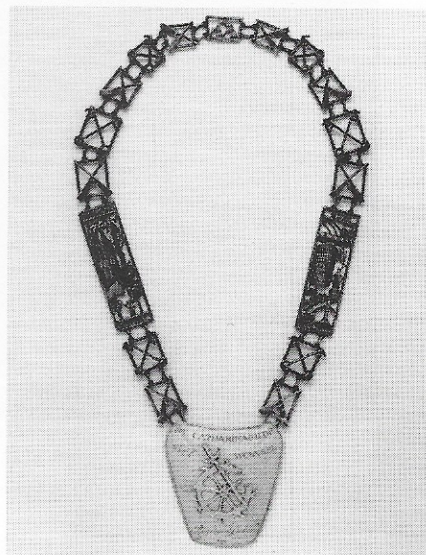
- Voor alle grondwerkzaamheden
- Verhuur moderne graafmachines
- Bronbemaling
- Sloopwerken en puinrecycling
- Zand- en grinthandel
- Tankservice (ook credit-card), car-wash

Nieuwkerksedijk 23, 5050 AB Goirle, 013-348484

Nol Coopmans Edelsmid

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a, Tel.: 040 - 418586

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
Over de Noordbrabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233X

Hoofdredacteur

J.M. Oomen
Kogelsmotel 6
5632 PV Eindhoven
tel. 040-422869

Redacteurs

Eur. Gem. Hist. Schutt.

M.E.M. v.d. Voort
Valklaan 6
5613 EC Eindhoven
tel. 040-438521

Noorbr. Federatie

R. Haase
Wapendragerstraat 40
5641 GT Eindhoven
tel. 040-811527

Kwartier van Oirschot

H.C.P. van Hout
De Gaanderij 31
5688 TR Oirschot
tel. 04997-71258

Peelland

M.H.G. van Horik
Postel 45
5711 ET Someren
tel. 04937-96998

Administratie

L.G.J. Huijbers
Dr. de la Courtstraat 71
5421 JG Gemert
tel. 04923-61855

Maasland

J.G.M. Goudsmits
Spreeuwenburgerweg 14
5061 PH Oisterwijk
tel. 04242-17353

Kempenland

J.A.M. Govers
Beverlaan 11
5581 EE Waalre
tel. 04904-13842

Land van Cuijk

H. Christiaans
Koperwiekstraat 8
5451 XN Mill
tel. 08859-53439

Baronie en Markiezaat

A.G. Boot
Korte Brugstraat 28
4871 XS Etten-Leur
tel. 01608-13270

Betalingen

Rabobank Gemert
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementsprijs 1996: collectief abonnement
f 13,25; Particulier abonnement f 18,25

Aanmaningskosten f 5,-

Abonnement dient bij vooruitbetaling te worden
voldaan. Het wordt geacht te worden voortgezet,
tenzij opzegging voor 1 november geschiedt.

Abonnementen kunnen elk moment ingaan.

De redactie houdt zich het recht voor teksten
naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Sluitingsdatum inzenden kopij afl. 4

1 november 1995 (verschijnt 15 december 1995)

Medewerkers aan dit nummer:

(buiten de redactie): C. v.d. Boom, H. van Houtum, K.
v.d. Bruggen, J. Kuypers, B. v.d. Wiel, J. Geelen, J. v.
Dooren, A. v. Baardwijk, J. v. Kuijk, B. Staals, A. v.d.
Ven, F. Marinus, A. de Groot, M. v. Berkel, A. Meijer,
B. Peters, R. Peters.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de stichting De Gildetrom.

Zetwerk en druk: Drukkerij Bek, Veghel.

TER INLEIDING

Bespiegelingen van een gildebroeder en dan niet in het keurslijf van
zijn functie.

Het is toch zo simpel.

Te vaak naar Dinie's zin zit ik aan het toetsenbord de correspondentie te
verwerken en Karel, één van onze zeven katten, zit dan stevast in de bak
voor uitgaande post tevreden spinnend voor zich uit te staren. En dan
verzucht ik wel eens: "Man, wat ben je moeilijk aan het doen, ga eens
lekker in de tuin zitten." Maar dan valt mijn oog op een document "De
vrouw in het gilde" en wordt ik weer met de neus op de zwaarwichtig
gebrachte feiten gedrukt. Een lijvig document van Johan Oomen,
barstensvol met informatie voor de golden om tot een gedocumenteerd
inzicht te kunnen komen over het al of niet toelaten van vrouwen als lid in
een gilde. Dit is één kant van de zaak, die door de gilden zelf behandeld
kan worden. De gilden zijn echter ondergebracht in kringen en deze
kringen hebben in de federatie een samenwerkingsverband. En ten
aanzien van onder auspiciën van deze organen georganiseerde gilde-
feesten gelden regels over deelname aan de wedstrijden. En die bepalen
dat alleen gildebroeders mogen deelnemen. Ik waag het te betwijfelen of
met de redactie "gildebroeders" een uitsluiting van gildezusters werd
geïmpliceerd. Dit gegeven is blijkbaar een eigen leven gaan leiden en is ten
onrechte in de sfeer van gildetraditie getrokken. Deelnamerecht aan
gildewedstrijden heeft strikt genomen niets met traditie te maken. De
argumenten die aangevoerd worden inzake het vrouwelijk gildelidmaat-
schap zijn voor wedstrijden niet van toepassing. De kwestie vrouw in het
gilde is intrinsiek aan het gilde en niet aan de kring en federatie. Als een
gilde de vrouw als lid heeft geaccepteerd valt de differentiatie man-vrouw
weg; hij en zij zijn gildeleden. Als de kring dit gilde als lid heeft geaccep-
teerd, dan accepteert zij in wezen alle leden van dit gilde, zonder onder-
scheid in ras, godsdienst, geslacht, seksuele geaardheid, of wat dan ook.
Waar haalt de kring dan de euvelen moed vandaan om plotsklaps onder-
scheid te maken en de vrouw recht op deelname aan wedstrijden te
ontzeggen? Ten aanzien van federatiewedstrijden geldt dezelfde redene-
ring. De federatie erkent via de aangesloten kringen uiteindelijk de gilde-
leden op basis van gelijkwaardigheid. De wedstrijden op gildefeesten
hebben weliswaar een traditionele achtergrond, het deelnamerecht is niet
te stoelen op traditie. Het artikel in het algemeen reglement zou moeten
luiden: "Aan de wedstrijden kunnen alleen deelnemen, die gildeleden, die
met hun gilde aan de voorafgaande optocht hebben deelgenomen." Scheidt
de problemen: vrouw als lid in een gilde is een ander probleem dan
deelname van vrouwelijke gildeleden aan wedstrijden. Elk van de
problemen heeft een eigen benadering en oplossing. Het is toch zo simpel!

Reinier Haase. ■

Kleurig en jeugdig

De voorpagina is bij het jubileum van onze zestig jaar oude Noord-
brabantse Federatie van Schuttersgilden aan De Gildetrom aan-
geboden. Bedankt! Proficiat en nog vele jaren.

De redactie hanteert doorgaans de niet persoonlijke verslagstijl.
Voor een keer is daar een uitzondering op gemaakt, omdat het strikt
persoonlijke karakter zo goed de gevoelens van een gildekoning
verwoordt.

Bij de verzending van het jongste nummer van het blad zijn een aantal
zendingen geretourneerd. Soms werd dan alsnog een adreswijziging
doorgegeven of werd een niet al te vriendelijke reactie van de huidige
bewoner ontvangen. Daaruit bleek dat de abonnee al bijna een jaar
verhuisd was. Geef adreswijzigingen op tijd schriftelijk door aan de
administratie. Zo worden vergeefse postzendingen en extra kosten
voorkomen.

Elke gildebroeder zou toch het blad in huis moeten hebben. Zo is
iedereen op de hoogte van alles wat zich in de gildewereld afspeelt.
Een groter aantal abonnementen verlaagt naar verhouding de
kosten per exemplaar. De kosten kunnen dan in de hand worden
gehouden. Samen sterk is ook hierbij het uitgangspunt.

ONTWIKKELING VAN HET NOORDBRABANTS VENDELEN

Tekst uitgesproken tijdens het colloquium gehouden b.g.v. het internationaal vendeltreffen te Antwerpen 18 april 1993.

Namens de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden mag ik u vanmorgen iets vertellen over het vendelzwaaien zoals wij dat in onze provincie kennen.

Onze federatie telt ongeveer 180 schuttersgilden.

Deze zijn georganiseerd binnen zes zogenaamde "kringen". De Noordbrabantse Federatie is het overkoepelend orgaan van deze kringen. Bij bijna elk Noordbrabantse gilde wordt gevendeld. Soms maar door één, vaak door meerdere vendeliers.

In dit bestek kunnen nooit alle wetenswaardigheden over ons vendelen uit de doeken gedaan worden. Gezien het gevierde uur lijkt het mij verstandig mijn voordracht rond het jaar 1930 te laten beginnen, daarmee een deel van mijn tekst weglatend.

Vroeger was er alleen één vaandrig binnen de guld. Hij ging vooraan, zodat iedereen kon zien wat voor groep er achter hem liep. Hij vendelde wel, maar wat voor slagen hij draaide weten we niet precies. Waarschijnlijk draaide ieder vaandrig zijn eigen serie figuren.

Rond het jaar 1930 zien we ineens meerdere vendeliers binnen de gilden komen. Enkele gilden beginnen met "groepsvendelen", naar Gelders voorbeeld. De vendelkunst was bijna verdwenen binnen de gilden. Jolles maakt daar op verschillende plaatsen in zijn boeken melding van. Op het grote gildefeest in Waalre vendelde in 1929 vijf vaandrighs mee: Merkelbach uit Lieshout, Vereijken uit Beek en Donk, Hendriks uit Tongelre, Louwers uit Gerwen en Strijbosch van het Strijpse gilde. Er waren meer vaandelzwaaiende vaandrighs, maar er nam maar een klein aantal deel aan de wedstrijden. Alles was vrij. Ieder vendelde wat hij wilde. Het ging er mede om, wie het het langst vol kon houden.

Tussen 1930 en 1937 veranderde er veel voor het Noordbrabantse vendelen. Katalysator daarbij was de in Arnhem woonachtige D.J. van der Ven, volkskundige, publicist en organisator van volkskundige evenementen van beroep.

Deze Van der Ven bezocht Noord-Brabant en legde contact met verschillende individuele vendeliers. Elk gilde had immers maar een vaandrig. Zo was Toontje Hendriks van het Sint-Catharinagilde Tongelre goed met hem bevriend, evenals Vereijken uit Beek en Donk. Tijdens het tweede internationale Congres voor Volkskunst in 1930 te Antwerpen en op de Oisterwijkse "folkloredag" in 1933 werd het vendelen de volle aandacht gegeven, mede op initiatief van het bureau van Van der Ven. Op het gildefeest in St. Hubert (land van Cuijk), 13 mei 1934, waren de gilden van Tongelre en Huissen (Gelderland) aanwezig om het vendelen te demonstreren. Het groepsvendelen is vanaf die tijd uit het Gelderse door de Noordbrabantse gilden overgenomen. Oud-vendelier Willem Donkers gaf in Land van Cuijk voor het eerst vendelles.

De vendeliers van het Tongelrese gilde van St. Martinus kwamen min of meer los te staan van het gilde. Ze noemde zich "het Brabantse Vendelierscorps". Dat ontlokte Jhr. v. Rijckevorsel de reprimande dat het vaandel van het Tongelrese gilde op plaatsen kwam waar een gildevaandel beslist niet thuishoorde. Hij zei dit voor dat de federatie of Kring Kempenland (waartoe dit Tongelrese gilde later zou gaan behoren) bestonden. Parallel aan deze groei van het vendelzwaaien verliep de kostumering. Om meer stijl te krijgen bij het vendelen, kleedden de vendeliers zich meer en meer (waarschijnlijk ook weer onder invloed van genoemde

Van der Ven) in kniebroek en korte jas. Een kniebroek was heel praktisch bij het vendelen.

Merkelbach, de eminence-grise, van het Noordbrabantse vendelen uit het begin van deze eeuw betrok zijn gilde bij het op-reis-gaan. Zijn gilde trok door nieuwe kostumering de aandacht. En het Strijpse gilde (gemeente Eindhoven) van St. Catharina (waar twee bekende, toen jonge vendeliers, Reinier Strijbosch en Jan van Dooren, gildebroeders bij waren) schafte ook kostuums aan "omdat men in Lieshout ook gekostumeerd was en wij dat ook zo wilde hebben." We spreken dan over 1930.

Overal werden "demonstraties" gehouden. Groepsvendelen was interessant om het publiek mee te vermaken. Een van die oude vendeliers zei eens: "We konden in een weekend met een paar keer vendelen meer verdienen dan met een week lang hard werken." Het had allemaal zo z'n eigen charme. Iemand zei: "Je bent toch wel een persoonlijkheid op dat moment. Je krijgt ontzettend veel waardering" en "Je wordt daar (op buitenlandse reizen via organisatiebureaus) veel meer gewaardeerd dan hier." Door de tweede wereldoorlog kwamen beide ontwikkelingen (vendelzwaaien en kostumering) stil te liggen. Maar midden jaren vijftig ging alles des te sneller. Alle gilden namen, als het enigszins kon, het groepsvendelen over. Het was een goed middel om de jeugd actief te krijgen.

Federatie en kringen

Inmiddels waren de Federatie van Noordbrabantse schuttersgilden en de vijf daarbij aangesloten kringen ook weer actief geworden op het terrein van de vendelreglementering. Dat was nodig. Reinier Strijbosch vertelde eens dat "Toon Hendriks net zo lang gevendeld had, tot hij flauw viel in zijn vendel."

Begin jaren vijftig werd de eerste aanzet tot een federatieve vendelcommissie gemaakt op een vergadering in de stationsrestauratie van Boxtel. Federatievoorzitter Jhr. Rijckevorsel, Jan Toorians, Janus van Breugel, Jos Scheffers uit Tilburg (een geducht vendelier vanaf begin jaren dertig) en Vereijken waren daarbij aanwezig. Jan Toorians was secretaris, v. Rijckevorsel commissievoorzitter. Hij kwam meestal met Gerrits, ook uit Berlicum (van het Sint-Jorisgilde). Doordat Jan Toorians zwaar gewond raakte bij een verkeersongeluk, bleef het werk jaren liggen. Maar op 18 januari 1959 kon dan toch het vendelreglement, na eindeloos vergaderen, toch aanvaard worden. Ook Leo van Exel uit Soerendonk had zo zijn invloed door, naast het vergaderen, met ter daad de afspraken, regels en reglementen op te schrijven en uit te werken.

Dat was geen gemakkelijke klus. Ik citeer Leo van Exel: "De hoofdoorzaak daarvan zat 'm in de verschillende opvattingen, die er waren in de diverse kringen. Er was (toch dus! red.) behoefte aan een vergelijkingsbasis, als er gilden uit de diverse kringen elkaar tegen kwamen op wedstrijden."

Vendelgebed

In genoemde Federatieve vendelcommissie is zeker (mede onder invloed van Jos Schroeders en Jan van de Mortel) gesproken over de diepere betekenis van de vendelkunst. Schoolmeester Gerrits (van Sint-Jorisgilde Berlicum) kende een gildebroeder van zijn gilde, die stelde dat het vendelen in feite de strijd tussen St. Joris en de draak voorstelde. Het Berlicumse gilde kent ook een versie van het wijdverspreide Sint-Jorislied. Gerrits noteerde dit uit de gesprekken met deze Van Rooy en bracht deze tekst (gesteund door Jhr. Van Rijckevorsel, federatievoorzitter en woonachtig in Berlicum) binnen de commissie aan de orde. Aanvankelijk was deze tekst heel lang. In de loop van de tijd is deze wat ingekort. Soms wordt de tekst nog wel eens gebruikt om tijdens het vendelen voor te lezen. Aan de hand van het Sint-Jorisverhaal wordt er elke slag mee verklaard.

Vendelreglement

Zoals gezegd; in 1959 werd het eerste vendelreglement aanvaard. Het is later tweemaal, in 1976 en 1989, gewijzigd. Dit reglement heeft gezorgd voor meer uniformiteit binnen het vendelen. Dat heeft grote voordelen gehad. Aan de andere kant heeft het tot gevolg gehad, dat specifieke plaatselijke verschillen, ontwikkelingen en eigenaardigheden verdwenen. Het zou voor onze traditionele gilden toch een erenzaak moeten zijn juist die eigen gebruiken te handhaven.

Maar ja, meer uniformiteit dus. Bijvoorbeeld bij de afmetingen en gewicht van de zwaaiwendel. Een Noordbrabants gildevendel meet 1.80 m bij 1.80 m en weegt (knop, vendel en stok samen) ongeveer vier tot viereneenhalve kilogram. Elke vendelier heeft een legitimatiekaart met zijn gegevens er op. Er bestaan vier klassen. Een vendelier begint in de C-klasse vanaf 16 jaar met klassiek vendelen. Daarna volgen (na promotie) de B- en A-klasse; eventueel de Vaandelklasse. Voor jongeren (jonger dan 16 jaar) bestaat er de jeugdklasse. Zij kunnen daarin uitkomen met kleinere vendels. En natuurlijk bestaan er dan nog de groepsvendelwedstrijden (soms opgedeeld in twee klassen wat betreft de grootte van de groep en een jeugdklasse). Er wordt ongeveer tien minuten gevendeld naar eigen inzicht, kunnen, ervaring en stijl. De jury moet letten op: opkomst, groet, oprollen en afmarcheren, lichaamshouding, vaandel vrij van de grond, gelijkmatig vendelen, opbouw van figuren links en rechts. Bij het groepsvendelen wordt uiteraard gekeken naar het groepsverband en het gelijk vendelen. Bij acrobatiek vendelen worden de figuren: rollen, werpen, op een hand rusten, duikelen. Het acrobatiek vendelen komt voor in de B-, A- en Vaandelklasse.

Vendelgebruiken

Op plaatselijk niveau hebben de vendeliers een belangrijke rol binnen hun gilden. Tijdens het binnentrekken van de kerk vendelen de vendeliers. Tijdens de consecratie wordt het vaandel tweemaal driekeer rondgedraaid. Ook bij het naar-buiten trekken wordt gevendeld. Door het vaandel driemaal boven het hoofd van een geestelijke, of van een burgelijke hoogwaardigheidsbekleder te zwaaien leggen de gildebroeders hun "eed van Trouw" af aan respectievelijk de geestelijk en de wereldlijke overheid. Het vaandel kan drie keer over het hoofd van overheidsleden (bijvoorbeeld bij het uithalen) gezwaaid worden. Dat gebeurt soms hier en daar ook bij nieuwe gildebroeders. Bijna overal wordt op deze manier de koning ingehuldigd. In optochten en processies zwaaien de vendeliers al lopend. Soms een, vaak allemaal op een rij. Ook bij de begrafenis zwaait het vaandel driemaal over de kist en laat men tot slot de punt op de kist zakken. In uitzonderingsgevallen mogen bepaalde personen over het uitgespreide vaandel lopen.

Met vliegend vaan

In dit zeer korte bestek is geprobeerd een algemeen overzicht te geven van het Noordbrabants vendelzwaaien. Laten we hopen dat het gildevaandel nog vaak van generatie op generatie kan worden doorgegeven. De motivatie daartoe verwoordde zo'n honderd jaar geleden de Vlaamse dichter Roodenbach: "Een gilde tiegt voorbij met vliegend vaan en slaande trom. Ik mijmere en ben ontroerd."

J.M. Oomen

Gebruikte gegevens:

- Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden: Vendelreglement hernieuwde uitgave, 1989.
- Ven D.J. van der, Het vendelzwaaien herleeft, Baarn, 1936.
- Interview met L. v. Exel te Soerendonk d.d. 11 juni 1985 door E. Reker.
- Interview met J. v. Breugel te Eindhoven, april 1985, door E. Reker en J. Oomen.
- Coolen Anton, Peerke den Haas, Amsterdam 1935.
- Interview met R. Stribosch en J. v. Dooren te Gerwen d.d. 10 febr. 1985 door E. Reker en J. Oomen.
- Toorians J., Het Vendel, Bergen, 1969.

TERUG VAN WEGGEWEEST

Op vrijdag 23 maart 1995 ontvangt de burgemeester van Oirschot, Mr. G. Speetjens, eredeken van Gilde Sint Sebastiaan te Oirschot, een telefoontje van Munthandel Verschoor te Strijen, met de mededeling dat deze op een veiling te Londen een zilveren plaatje (anno 1613) uit Oirschot had gekocht en of hiervoor belangstelling zou bestaan.

De burgemeester reageert positief, vraagt om schriftelijke informatie met foto en legt een optie vast.

Het blijkt een zilveren koningsschild te zijn, aan beide zijden met de hand gegraveerd.

Op de beeldzijde staat een voorstelling van de heilige Andreas (apostel) staande voor een schuin kruis, dat hij met de linkerarm vasthoudt en in de rechterhand een boek; staande voor een wapenschild, gevierendeeld I en IV, drie vlamme hartjes respectievelijk 1-2 en 2-1; en II en III drie roosjes respectievelijk 1-2 en 2-1; daar overheen een faas of dwarsbalk in azuur; alles omgeven met een randschrift: MAESTRE ANDRE COURTOIS MAISTRE DE CHANTRE A OIRSCHOT ROIJ ANNO 1613 BASTIAE x. Op de keerzijde bovenaan een kapitale letter A en het cijfer 3; daaronder een vijfregelige notenbalk en daaronder de Latijnse tekst: NON SEMP ARCUM TENDIT APOLLO (vrij vertaald: Apollo spant niet steeds de boog).

■ Inmiddels neemt de burgemeester contact op met het streekarchief ter plaatse en met het Sint-Sebastiaans gilde. Dat hem bevestigd, dat inderdaad in 1613 bij het gilde een zekere Heer Andries Courtois koning heeft geschoten. Her archief van Gilde Sint Sebastiaan te Oirschot vermeldt in het oudste gildeboek I blz. 19: "Sint Sebastiaan 1613, Heer Andries Courtois, (bijgeschreven) con. 1613."

Item blz. 117: "In den jaere duijsent seshonderd ende derthien soo hebben wij geset onzen schutsboom ende was den iersten coninck daerop Her Andries Courtois sangmr."

Item blz. 61: "Met het schieten op den vogel 1737 is onze guld gegaan ende op den selven schietensdag 1737 koning geschoten Jan Baptist de Metser. Ende de schilten nagesien en bevonden de vogel met negen en twintig schilten, te weten als volgt (enz. als negende genoemd) Mr. Andries Courtois 1613."

Het tweede gildeboek blz. 138: "In 1859 is door de Overheid van het gilde een inventarislijst opgemaakt, met onder andere: Een rood fluweelen band waaraan hangende eene zilveren vogel met het wapen dezer gilde en zeventien zilveren schilden als: 1. André Courtois (zonder titel en zonder jaartal). Als na enig verval het gilde in 1896 weer opbloeit, blijkt echter het oude gildezilver, zowel de vogel als de schilden, te zijn verdwenen.

Heer Andries Courtois, Sangmeester: de eerste titel "Heer" duidt er op, dat André Courtois tot de geestelijke stand hoorde. Sangmeester is zijn functie, zangleraar, dirigent, componist. Oirschot en vooral het Oirschotse kapittel had omstreeks 1600 een zeer bekende, welhaast beroemde cantorij (zangschool).

Over Heer André zijn verder geen gegevens bekend. In de Algemene Muziek Encyclopedie (Baarn 1980) staat op blz. 266: Courtois (Courtoijs en andere varianten), Jean (*?/+ ca. 1565) Fransman, Componist en zangmeester te Kamerijk, waar hij het motet 'Venite populi terrae' componeerde, uitgevoerd bij het bezoek van Keizer Karel aan deze stad (1539). Hij componeerde verder 20 motetten en 17 chansons opgenomen in verzamelwerken; 9 missen berusten in handschrift in Wenen en Kamerijk. of hier enig verband of relatie gelegd kan of mag worden, laten we gaarne aan derden over.

Her schild vertoont twee zogenaamde ophanggaten, die er plompverloren ingeslagen zijn; het derde gaatje zou een test of keur-slaggat kunnen zijn, voor beider uitleg staat een deskundig onderzoek nog te wachten. ook de melodie op de notenbalk zal aan een deskundig onderzoek worden onderworpen, mogelijk is deze oude melodie geschikt voor een modern herkenningsslied voor het muzikale gilde.

Gilde Sint Sebastiaan, is burgemeester G. Speetjens en de heer D. Verschoor uit Strijen uiterst dankbaar, dat wij wederom in het bezit zijn van dit waardevolle kleinood. Een kleinood dat ons gilde materieel bevestigd in haar hoge ouderdom. Gaarne zouden wij bij deze aan alle lezers, verzamelaars en handelaren willen vragen attent te zijn bij aankopen of inzage van veilingcatalogi om aan soortgelijke vondsten bekendheid te geven.

A. van Esch.

CIRCULAIRE LOODBELASTING GOEDGEKEURD

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw De Boer, heeft de "Circulaire inzake beperking loodbelasting van de bodem bij traditioneel schieten", overeenkomstig het haar aangeboden concept van de werkgroep zonder wijzigingen goedgekeurd, ingaande 1 september 1995. Dit document is reeds toegezonden aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders en de besturen van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in de provincies Noord-Brabant, Gelderland en Limburg. In het voorwoord schrijft de minister: "In het kader van de Wet milieubeheer is het gemeentebestuur bevoegd gezag waar het gaat om het beoordelen van de aard en de omvang van de gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken. De in de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg aanwezige permanente schietinrichtingen voor het zogenoemde traditionele schieten behoren tot de inrichtingen, die onder het regime van de Wet milieubeheer vallen en waarvoor bij het gemeentebestuur een verzoek om een vergunning moet worden ingediend. Daarnaast dient ook voor eenmalige -meestal jaarlijkse- schietactiviteiten bij het gemeentebestuur een vergunning, ontheffing of toestemming, zij het ingevolge de Algemene Plaatselijke Verordening, te worden aangevraagd.

Het doel van de voorliggende circulaire is de gemeentebesturen te ondersteunen bij de beoordeling van de aard en omvang van de gevolgen voor het milieu en de veiligheid, veroorzaakt door bovengenoemde schietactiviteiten en het opstellen van voorschriften voor de vergunning.

Het taalgebruik van de circulaire is, ondanks het feit dat een circulaire geen dwingend karakter heeft, op verzoek van de leden van de Begeleidingscommissie, waarin onder meer de betreffende schuttersfederaties en de Vereniging Nederlandse Gemeenten vertegenwoordigd waren, zodanig van karakter dat passages zonder dat misverstanden kunnen ontstaan in bijvoorbeeld vergunningen kunnen worden opgenomen. Hiermee wordt bevorderd dat gelijke situaties op verschillende plaatsen gelijk worden beoordeeld. Dit laat onverlet dat de circulaire een advies inhoudt.

Deze circulaire is in het kader van de Wet milieubeheer opgesteld en heeft een werkingsduur van 4 jaar, waarna een verlenging mogelijk is. Naast algemene informatie bevat ze ook specifieke informatie en aanbevolen voorschriften die voor de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg verschillen. Met name de afdeling milieu van de betrokken gemeenten zal relevante informatie in deze circulaire aantreffen.

Voor de voorschriften wordt voor schietinrichtingen met een vergunning een overgangstermijn tot 1 januari 1998 aanbevolen teneinde alle betrokken schutterijen/schuttersgilden in de gelegenheid te stellen waar nodig adequate maatregelen te treffen. Voor nieuwe inrichtingen dan wel schietinrichtingen zonder vergunning wordt aanbevolen te bepalen dat zij zo snel mogelijk aan de gestelde voorschriften dienen te voldoen."

van berkel b.v.

**loodgieter
installateur**

postbus 269, 5050 ag goirle, 013 - 34 24 45

DE LAATSTE KONINKLIJKE DAG

Strikt persoonlijk

De Koning-secretaris van het Sambeekse gilde beschouwt zijn laatste uren als gildekoning

Kwart over vier; het is tweede pinksterdag;

De radiowekker stuurt vrolijke deuntjes onze slaapkamer in, die ik niet echt kan waarderen. Mijn vrouw springt het bed uit en pas geruime tijd later beseft ik waar ik ben. Natuurlijk, het is vandaag koningschieten en bij het kriecken van de dag komen de gildebroeders ons en het hele dorp wekken. Als ik onder kom, staat de koffie te pruttelen en is de kamer gevuld met tuinmeubilair en alles wat zitbaar is. Ik ga naar buiten en als normaal burger valt het me nooit op, maar als koning vind ik dat de vogels en krolse katten speciaal voor mij een oorverdovend ochtenconcert brengen. De ochtend breekt moeizaam door het grijze wolkendek aan en ja hoor, het begint te regenen. Maar het mooiste op dit moment is natuurlijk het aanzwellend tromgeroffel dat onze kant op komt. In gedachte zie ik al die haastig opzij geschoven slaapkamer gordijnen met daarachter witte gezichten. Leuke bijkomstigheid is dat de reigers nu wel weg zullen blijven bij mijn visvijver.

In een druilerige regen komt even later de kapitein zich melden bij de voordeur. Ik verzoek de broeders haastig binnen te komen, want dweilen doen we toch al genoeg. Even later dampt niet alleen de koffie maar ook sommige broeders zitten in nevel gehuld. Tegen de tijd dat de borrels op tafel komen is iedereen droog en in een druk gesprek gewikkeld. Nummer 17 die binnenkomt is een verlate asperge-broeder die liever iets warm heeft dan zo'n koude stengel. En als laatste komt onze vogelbouwer vertellen dat hij, geheel volgens traditie, de papegaai op de hoge paal heeft geplaatst. Om zeven uur precies trekken we naar het Gildehuis, waar de koffietafel met gebraden worst moet zorgen voor een goed fundament in de maag. De gesprekken worden steeds levendiger en je zou bijna vergeten dat we nog een hele dag voor ons hebben en nog naar de kerk moeten.

Om kwart voor tien staat de hele meute toch vast ter been en opgepoetst op de kerkstoep. Met slaande trom en vliegend vaandel gaan we met veel kabaal de kerk binnen; altijd een onvergetelijk moment. Het herenkorps zingt (gelukkig) een Gregoriaanse Mis en ik bedenk dat onze gilde-voorvaders dat bijna zes eeuwen geleden ook wel zo gedaan kunnen hebben. Na de offerande schiet me te binnen dat in de stichtingsakte van 6 mei 1421 staat, dat "dye rector nae dye offeratorium sal omkeeren totten volcken en doen bidden voer allen

den ghenen dye sijn susteren ende broederen des altaers voerscreven ende dye gestorven sijn sal hy noemen bij naem ende toenaem ..." Goh, dat zou wat wezen om nu ruim 1500 namen te gaan voorlezen. Ik vraag me af hoe lang dit zal duren.

Na de H. Mis krijgen koningin, reserve-koning, pastoor en ik de vendelgroot op het kerkplein. Zoals altijd is er ook nu veel publieke belangstelling en onze vendeliërs brengen het er goed van af; applaus is hun deel. Gelukkig blijft het droog en even later staan we in de tuin van de pastorie met een flinke bel "Torenwijn" in onze handen. Gildezusters, die als marketenster fungeren, hebben een hekel aan lege glazen: wij ook. Na een aangenaam uurtje, stappen we weer fier over de Grotestraat naar het Gildehol en als dank voor het aangenaam verpozen bij onze herder laten we een berg lege flessen na. Ook in de Gouden Leeuw komen we weer niets tekort, echter alles met mate, zoals een moderne gildebroeder betaamt. Dan gauw naar huis voor de warme hap en een dutje.

Precies om vier uur zit ik klaar met m'n nummertjes voor de loterij. De broeders die mee mogen dingen naar het koningschap, trekken een lot voor de volgorde bij het schieten. Dit jaar zijn we met 28 kandidaten. Hoewel bewolkt blijft het droog als we optrekken naar het strijdperk. Daar aangekomen, beginnen we meteen en met een "hoeraatje voor de oude koning!" los ik het eerste schot. De vogel is bevrijd. Daarna ontbrandt de strijd en aan de schutters te zien is het menens en wil iedereen mijn ambt gaarne overnemen. Onze houten vriend krijgt heel wat te verduren. Schot na schot is raak en de spaanders vliegen in het rond. Z'n kop, staart en vleugels heeft ie al moeten missen, maar zijn buik is dik en stevig. Ondertussen noteer ik secuur achter elke naam het schot, want in de eerste plaats ben ik secretaris. Omdat ik weet wat koning-zijn inhoudt, gun ik de titel aan m'n oude strijdmakers waar ik al 30 jaar gildelief en -leed mee deel; bijvoorbeeld onze vogelbouwer of de voorzitter, die na mij schiet en nog nooit koning is geweest. En zo zijn er wel meer. Ronde na ronde wordt verschoten en de vogel lijkt wel een kogelvanger. Als het mijn beurt weer is, gooi ik de pen neer en tuur vervolgens onbevangen langs het vizier omhoog. En ja hoor, mijn kogel weet de juiste plek te vinden en met een donderend geraas stort het restant ter aarde. Het zijn natuurlijk de omstaanders die zoveel decibels produceren. Van alle kanten word ik gefeliciteerd en zie ik lachende gezichten. De spanning is gebroken. Hier heb ik niet op gerekend en zeker niet gehoopt. In een flits herken ik de grillige patronen van het lot. Och waarom ook niet, dan maar keizer volgend jaar als we ons 575-jarig bestaan vieren met een grootse gildedag. Mijn koninging fluistert ook zoiets in m'n oor.

Als troostprijs wordt er nog een klos verschoten: de prijsvogel. Wederom mag ik hem vrijmaken en een klein beetje spanning komt weer terug. Want prijs is prijs, ook al is het een schrale troost voor de broeders. Dit jaar vinden de schikgodinnen dat ik die ook moet krijgen. Ze moeten wel een handje helpen want als ik het geweer afzet laat het laatste restje pas los en komt omlaag dwarrelen. Ziezo, mijn jaar is weer goed. En opnieuw krijg ik van alle kanten welgemeende gelukwensen al meen ik hier en daar een groene vlek te bespeuren op de gezichten. Hoe dan ook, de terugtocht verloopt soepel en op het kerkplein nemen mijn koningin en ik de vendelhulde lachend in ontvangst. Eigenlijk geeft dit toch wel een lekker gevoel, want laten we wel wezen: koning worden lijkt toeval, twee keer koning achtereens plus prijskoning riekt naar voorbestemming. Daar nemen we dus een lekker glas bier op. Mijn laatste dag als koning is dus tevens mijn eerste dag als koning. ■

J. Kuijpers

Sambeeks toren en gilde een onverbreekelijke band.

P.S. redactie: Kennelijk bevalt deze gildebroeder de majestatiele status; gezien de tekst op zijn koningsschild: "Secretaris ben ik met een veer; Schieten doe ik met het geweer; Twee keer koning is een hele eer; Volgend jaar nog een keer?"

PLANNEN VAN GILDEFEESTEN

De agenda van gildefeesten in 1996 vindt u elders in dit blad. Zoals u ziet vallen weer diverse kringdagen samen. Gilde-overheden, wij doen nogmaals een beroep op u om dit ongewenst samenvallen te vermijden. Te uwer informatie zijn hieronder data van aangemelde gildefeesten gegeven voor 1997 en 1998.

Met de Federatie van Wipboomschutters Nederland heeft onze federatie een convenant om gildefeesten te vermijden op de vierde zondag in mei en in juni, omdat op deze data de federatieve kampioenschappen gewerschieten plaatsvinden waaraan ook vele gildebroeders deelnemen.

GILDEFEESTEN IN 1997

- 1 juni Kringdag Maasland te Dinther, bij het gilde Sint Barbara.
- 1 juni Kringdag Peelland te Lierop, bij O.L. Vrouwe-gilde 7 Weeën.
- 8 juni Kringdag Land van Cuijk te Geijsteren bij het Koninklijk gilde Sint Willibrordus.
- 24 augustus Vrij gildefeest Maasland te Esch, bij het gilde Sint Willebrordus.
- 31 augustus Federatietoernooi gewerschieten in kring Land van Cuijk.
- 21 september Federatietoernooi trommen, vendelen, bazuinblazen in kring Peelland.

GILDEFEESTEN IN 1998

- 28 juni Kringdag Peelland te Aarle-Rixtel, bij het Onze Lieve Vrouwe-gilde.
- 30 augustus Federatietoernooi gewerschieten in kring Kempenland.
- 6 september Vrij gildefeest Maasland te Vught, bij het gilde Sint Catharina.
- 6 september Onder voorbehoud: Europees Schutterstreffen te Krakow.
- 20 september Federatietoernooi trommen, vendelen, bazuinblazen in Land van Cuijk.

PROVINCIE NOORD-BRABANT 200 JAAR

In 1996 bestaat de provincie Noord-Brabant 200 jaar. Het provinciebestuur is voornemens om dit op brede schaal te vieren met diverse activiteiten en georganiseerd door een "Stichting Noord-Brabant 200". Zo wordt mei de cultuurmaand met diverse culturele activiteiten en staat juni in het teken van "Gastvrij Brabant". In dit laatste kader is aan de gilden verzocht een passende bijdrage te leveren. De gedachten gaan hierbij uit naar gildemanifestaties die op dezelfde dag in zes kringbepaalde plaatsen worden gehouden. Als plaatsen van presentatie zijn voorgesteld: Breda (Baronie-Markiezaat), Tilburg (Kwartier van Oirschot), Den Bosch (Maasland), Eindhoven (Kempenland), Gemert (Peelland), Boxmeer (Land van Cuijk). De gildemanifestaties zijn afgestemd op de plaatselijke mogelijkheden, waarbij het de bedoeling is dat de kringbesturen hiervoor samenwerken met de plaatselijke organisatoren. Als datum is voorgesteld, zondag 16 juni. Hoewel het dan vaderdag is wordt het niet als bezwaar gezien, daar volstaan kan worden met gildendeputaties ter verkrijgen van een representatieve groep. Bovendien is de manifestatie niet dagvullend en zal men zich in grote lijnen beperken tot een Eucharistieviering en een massale opmars en vendeldemonstratie.

OPVOLGING FEDERATIEVOORZITTER

De federatievoorzitter E. van Bouwdijk Bastiaanse zal in de Algemene Voorjaarsvergadering van de federatie het bestuurlijke roer overgeven. De procedure in het vinden van een opvolger is in gang gezet door het in werking stellen van een "commissie opvolging", waarin leden van het federatiebestuur zitting hebben. Deze commissie zal in brede lagen zoeken naar kandidaten. Desondanks wordt ook uw hulp hierin zeer gewaardeerd. Mocht u in eigen kring een potentiële kandidaat zien zitten, meldt deze dan aan bij de federatie-secretaris.

TONNIE VAESSEN VOLGT GERARD STEYNS OP

Gerard Steyns heeft het federatiebestuur medegedeeld dat hij aftreedt als voorzitter van de federatieve commissie Studie, Archief, Tentoonstellingen. Op voordracht van de commissie heeft het federatiebestuur Tonnie Vaessen benoemd als zijn opvolger. Tonnie zal door Gerard worden ingewerkt, zodat een soepele overgang is gewaarborgd. Daar Tonnie commissielid was voor kring Kempenland, ontstaat een vacature in de afvaardiging van deze kring.

HOOFDLIEDENDAG DEN BOSCH

Op de hoofdliedendag zal een tentoonstelling worden ingericht met allerlei door gildebroeders en gildezusters als hobby verzamelde dingen die betrekking hebben op het gildewezen. Hieronder kunnen de meest uiteenlopende zaken vallen: stickers, afbeeldingen van patroonheiligen, postpapier, gildestraatnaamborden, bierpullen, relatiegeschenken met gilde opdruk, teveel om op te noemen.

Een oproep tot deelname plaatsten wij reeds eerder, echter zonder succes. Nogmaals vragen wij u dringend, met uw collectie deel te nemen en u op te geven middels het aan de gildesecretarissen toegezonden formulier dan wel rechtstreeks bij de federatiesecretaris.

Het thema van de hoofdliedendag is "Wie zijn en waren eigenlijk onze gildebroeders?" Een profielschets naar milieu en groepering door de eeuwen heen. Hierop zal worden ingegaan door de gastspreker dr. P.J.A. Nissen, leerstoel "Cultuur in Brabant" aan het K.U.B.

Dagprogramma:

- 09.00: Aflevering van tentoonstellingsstukken in het provinciehuis.
- 09.30: Formatie van de gildestoet op de Parade.
- 09.45: Intocht in de Sint Jan.
- 10.00: Eucharistieviering, voorgegaan door Bisschop Ter Schure, opgeluisterd door het parochiekoor en het gilde van O.L. Vrouwe en de H. Willibrordus uit Wintelre.
- 11.00: Op eigen gelegenheid naar het provinciehuis.
- 11.30: Koffie en kopen van deelnemerskaarten.
- 12.15: Jaarrede van de federatievoorzitter, afgesloten met een muzikale reactie hierop door troubadour Henk Habraken.
- 13.00: Koffiemaaltijd.
- 14.15: Vertreden op de tentoonstelling.
- 14.45: Optreden van volksmuziekgroep De Engeltjes.
- 15.00: Lezing door prof. dr. P. Nissen.
- 15.45: Muzikale reactie op de lezing door Henk Habraken.
- 16.00: Afsluiting en gezellig samenzijn met muziek van De Engeltjes.
- 17.00: Einde hoofdliedendag.

Als jubileumgeste ontvangt ieder bezoekend gilde enige exemplaren van dit nummer van De Gildetrom, in de verwachting dat er in het eigen gilde abonnees mee worden geworven. Daar in "de kuil", waar velen gewend zijn gratis te parkeren, nu parkeermeters zijn geplaatst, wordt getracht de stadsbusdienst tussen het provinciehuis en de Parade vroeger te laten aanvangen, zodat u 's morgens bij het provinciehuis kunt parkeren en van deze lijndienst gebruik kunt maken.

GILDEFEST TE DIENZE

Hoewel het Brabantse deel van dit feest niet geheel verliep zoals u het "thuis" gewend bent en wij het gewenst hadden, was het een mooi feest van broederlijk en zusterlijk bijeenzijn. We danken de Vlaamse organisatoren hier van harte voor en tevens onze commissieleden schieten, vendelen en trommen voor hun belangeloze inzet met veel improvisatietalent.

De koningsvogel was uiterst taai, en bovendien tenslotte niet meer te raken. Na 11 ronden met 25 deelnemers werd in arren moede maar geloot, waarbij koning G. van de Ven van het gilde Monulphus Gondulphus uit Knegsel als winnaar van de prijs "Kasteel Ooidonk" uit de bus kwam.

GEVONDEN

In zaal 't Vrijthof te Oirschot, een kruisboogschuttersmedaille met tekst "Vrienden Koning 1986", Inlichtingen: R. Haase, 040-811527.

Mevrouw Dorien Janssen, Deken van den Heuvelstraat 6, Gemert (tel. 04923-62942) heeft op een vlooiemarkt een zilveren schildje (6x5 cm.) gekocht met het opschrift: "Kring-gildedag Gilde St. Antonius Abt Deurne 1968". Er staat geen vermelding van een prijs op. ■

NIEUWS UIT DE KRINGEN.

Kwartier van Oirschot

Vaandelwijding

Op zaterdag 13 mei 1995 werden in de parochiekerk van de H. Willibrordus in Wintelre het nieuwe hoofdvandael en zes nieuwe zwaaiendels ingezegend door pastoor Vissers. Vandael en vendels waren aan vervanging toe en bovendien kwam op het oude vandael de patrones, O.L. Vrouw, niet voor. In 1986 werd namelijk besloten O.L. Vrouw opnieuw in de naam van het gilde op te nemen, zoals dat eeuwenlang het geval was geweest. Het vandael, ontworpen door Leo van der Sangen uit Best, en in borduurwerk uitgevoerd door Lidy van Dommelen uit Udenhout, wordt in viereen verdeeld door een in

Nieuw gildevandael.

het midden geplaatst Andreaskruis. Linksboven en rechtsboven de twee patroonheiligen van het gilde; O.L. Vrouw en de H. Willibrordus. De rechter bovenhoek met sterren, die ook voorkomen op het oude processievaandel, symboliseren de titel Maria Sterren der Zee. De blauwe watergolf aan de onderkant en het tonnetje in de rechter onderhoek duiden op de wonderen van Sint Willibrordus; het slaan van putten en het veranderen van water in wijn. In het midden de rozenkrans die verwijst naar het gebruik van het gilde om op de teerdag een bidtocht te houden, waarbij men het rozenhoedje bidt. De zwaaiendels bevatten dezelfde kleuren als het hoofdvandael, rood, wit, blauw en zwart, waaruit ook de ster uit de sterren der zee in het groot is overgenomen.

Koninklijk gilde

*Koninklijke
erepenning*

Terwijl de deelnemende gilden aan het vrije gildefeest op 28 mei 1995 waren opgetrokken en opgesteld stonden voor de tribune, had de burgemeester van Vessem en Wintelre een verrassing in petto voor het jubilerende gilde dat zijn 675 jarig bestaan vierde. Aan het einde van zijn toespraak deelde hij mee dat het Hare Majesteit had behaagd het jubilerende gilde de koninklijke erepenning toe te kennen. Aan de totaal verraste hoofdmans van Aaken overhandigde hij vervolgens de penning met bijbehorende oorkonde.

Sint Mauritius Goirle

Op zaterdag 10 juni 1995 vertrok vanaf het centrum in Goirle in "miezelenregen" het gilde Sint Mauritius, begeleid door het gilde Sint Joris. Daarnaast waren vertegenwoordigers van het kringbestuur en andere bevriende gildebroeders aanwezig.

Koning Johan Bruers en koningin Karin Bruers-Baelemans

Het gezelschap ging onder muzikale begeleiding van harmonie Oefening en Uitspanning naar het schietterrein de Fokmast voor het koningschieten. Na de gebruikelijke ereschoten werd de strijd aangeboden, waarbij oud-koning Martin Backx, probeerde zijn titel te prolongeren. In een spannende strijd met vijftien gildebroeders in inmiddels een stromende regen, was het Johan Bruers, na tweehonderd schoten, die het laatste stuk van de vogel naar beneden haalde. Evenals acht jaar geleden, toen hij voor het eerst koning werd, kon hij de vele felicitaties in ontvangst nemen, nu echter ook van zijn eigen koningin. Immers op 7 april is hij in het huwelijk getreden met gildezuster Karin Baelemans. Hopelijk wordt zijn tweede koningsperiode even succesvol als zijn eerste, waarin hij in 1987 koning werd van het twaalfde landjuweel te Soest.

Dankbetuiging.

De Stichting Herdenking Brabants Gesneuvelden zocht al geruime tijd naar een mogelijkheid om eens expliciet alle gildebroeders te bedanken die jaarlijks in zo grote getale de herdenkingsplechtigheid op 4 mei komen opluisteren. Zij verzochten ons namens deze stichting onderstaande dankbetuiging op te nemen:

"Gildebroeders van de Kempen.

De jaarlijkse provinciale herdenking van Brabants Gesneuvelden op 4 mei in Waalre schenkt, zo blijkt uit vele reacties, aan de nabestaanden van deze oorlogs- en verzetslachtoffers veel troost en voldoening. In grote getale komen zij ieder jaar weer deze herdenking bijwonen. Ook veel kerkelijke, burgerlijke en militaire overheden laten in ruime mate van hun belangstelling blijken: Ministers, staatssecretarissen, provinciale autoriteiten (de Commissaris van de Koningin laat nooit verstek gaan!), de Bisschop van Den Bosch, en vele honderden anderen zijn jaarlijks aanwezig. Ook vertegenwoordigers van de voormalige geallieerden komen hier met ons onze Brabantse Gesneuvelden herdenken.

In 1995 zagen we hier de ambassadeur en een minister van de Verenigde Staten, de ambassadeur van Groot-Brittannië, de Consul-Generaal van België, en militaire attachés van Frankrijk, Canada, en Polen. Deze belangstelling geeft degenen, die deze herdenking organiseren veel voldoening en de stimulans om deze traditie in ere te houden. Er wordt binnen de financiële mogelijkheden van de stichting alles aan gedaan om er een waardige en ordelijke herdenking van te maken. In de loop van de jaren is een essentieel bestanddeel van de herdenking de grote vertegenwoordiging van de Gilden van de Kempen geworden. Deze kleurrijke en echt-Brabantse Gilden leveren een werkelijk imposante bijdrage aan de herdenking en het defilé. Het Bestuur van onze Stichting en alle deelnemers zijn dan ook verheugd om zoveel gildebroeders jaarlijks weer terug te zien. Wij zijn deze gildemensen zeer erkentelijk, dat ze op deze manier zo uitdrukkelijk blijken geven van hun belangstelling voor die Brabanders, die tijdens en na de oorlog hun leven lieten voor de goede zaak. Wij hopen vurig, dat we nog in lengte van jaren deze indrukwekkende demonstratie van medeleven van de Kempense Gildebroeders op de herdenking mogen beleven. Was getekend Het Stichtingsbestuur, A.J.G. van Linder, sekretaris."

Vooral om er iets van te leren!

Het jaarlijkse jeugdtoernooi van Kring Kempenland, werd dit jaar voor de derde maal georganiseerd door het Sint-Jorisgilde Vlokhoven (Eindhoven). Deze keer was het toernooi onderdeel van een jubileumweekend vanwege het 450-jarig bestaan van het gilde. Voor dit toernooi hadden we de hele gildejeugd van Kring Kempenland uitgenodigd om elkaar in een eerlijke strijd te bekampen in het vendelzwaaien, trommen en bazuinblazen voor zilveren schilden, de eer, maar vóoral om er iets van te leren. Zaterdag 3 mei was het zover. Op het gildeterrein 'Bokt' werd door een veertig tal jeugdige deelnemers een

gildegroet gebracht aan het aanwezige publiek, ouders, kringen gildeoverheid. Kringvoorzitter H. Luiten en Kapitein M. van Kemenade gaven, na een kort openings-woordje het startsein voor het toernooi.

Ondanks het dreigende weer bleef het droog en konden de wedstrijden in de openlucht plaatsvinden. Tegen zes uur waren de onderdelen afgewerkt en werd het zilver uitgereikt door kringvoorzitter H. Luiten en was er voor elke deelnemer, als blijk van waardering en ter herinnering aan het toernooi een prachtige oorkonde in kleur. Het Sint-Jorisgilde en Kring Kempenland kunnen terugzien op een geslaagde dag. Het gilde wenst de organisator voor het toernooi voor 1996 veel succes; het is de moeite van het organiseren waard.

Vendelen na opmars

Strekenfestival Arnhem

Evenals vorig jaar waren ook dit jaar de Brabantse gilden weer genodigd om acte de présence te geven op het strekenfestival in het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem. Met zeven gilden uit District Zuid en District Noord zouden we op zondag 2 juli aanwezig zijn. Maar in verband met de rouwperiode van het Sint-Martinusgilde van het H.Sacrament uit Dommelen wegens het overlijden van hun regerend deken Piet Baken op 27 juni kon dit gilde niet aanwezig zijn; terwijl het Sint-Jorisgilde uit Bergeijk ook af moest haken. Om 12.00 uur presenteerden de gilden zich in de grote festivaltent na een inleiding over het wezen van de Brabantse gilden en hun oorsprong. Na hun presentatie gaf ieder gilde een korte demonstratie om daarna in een bonte stoet een rondwandeling te maken over het museumterrein en daarmee de vele belangstellenden kennis te laten maken met onze gilden. Het Sint-Nicolaasgilde uit Valkenswaard met haar dansgroep voerde de 'Erwtenpluk'-dans uit en toonde het Sint-Antoniusgilde en Sint-Catharinagilde uit Aalst haar vaandel uit 1987, gemaakt en ontworpen door de Waalrese kunstenaar Ad van Hoof, waarbij aan de hand van een beschrijving van de kunstenaar zelve een uitleg van het vaandel gegeven werd. Vervolgens was het de beurt aan het H. Sacramentsgilde uit Bergeijk met hun zware geweren en een demonstratie vendelzwaaien met als afsluiting een donderend schot uit deze wapens. Hoewel met 'losse flodders' geschoten werd was er toch een extra ventilatie opening in het tentdak dat ten eeuwige dagen aan deze demonstratie zal blijven herinneren. Vervolgens beeldde het Sint-Martinusgilde uit Waalre het Martinusverhaal met de bedelaar uit en besloot het H.-Kruisgilde uit Gerwen de presentatie met een staande mars door hun tamboers. Na de lunchpauze volgde een massale opmars van alle deelnemende gilden en demonstraties op diverse lokaties in het museumpark. Het festival werd besloten met een demonstratie vogelschieten met de kruisboog tussen de koningen van de deelnemende gilden. Hoewel er slechts één een kruisbooggilde was; viel al bij het achtendertigste schot -waarbij vijf missers- het laatste stuk van de vogel naar beneden en was koning J. Bastiaans van het H.-Kruisgilde uit Gerwen de festivalkoning. Zijn prestatie werd beloond met een zilveren koningskruis beschikbaar gesteld door het openluchtmuseum en ontvingen alle deelnemende gilde een zilveren herinneringsschild.

Jeugdtamboers op 'n rij.

Een ervaring rijker

Het schuttersgilde "Schillsches Korps Düsseldorf/Blik", Mitglied im St. Sebastianus Schützenverein Blik, was toe aan haar twee jaarlijkse koningschieten. Normaal schieten zij koning met geweer op de wip die na iedere ronde tien centimeter hoger gelegd wordt tot dat ze op tien meter hoogte is komen te liggen en wie dan na kampen als laatste de wip afschiet mag zich koning noemen. Dit jaar wilden ze het anders doen. Maar hoe? Op de vogel schieten zoals ze dat doen bij het Europese Koningschieten? Maar hoe pak je dat aan? Via Dorint Hotel Düsseldorf werd contact gezocht met Dorint Hotel Eindhoven en via deze kwamen zij in contact met Cor Setz en het Sint-Annagilde te Riethoven. Het Sint-Annagilde stelde haar schietaccommodatie beschikbaar en zou tevens de organisatie op zich nemen en het koningschieten begeleiden. Geschoten zou worden op de vogel zoals wij dat in Brabant kennen. Ook de gildezusters zouden onderling op de vogel schieten op een aparte boom, om uit te maken wie zich voor de komende jaren koning mocht noemen. Zaterdag 27 mei was de grote dag. De spanning was voelbaar. De spaanders vlogen in het rond. Eerst de kop, toen de vleugels, vervolgens de staart en daarna moest de romp het ontgelden. De vogel wist niet van wijken. Pas na acht ronden van drie en twintig deelnemers gaf hij zich gewonnen en was het Armien Nowatschin die het laatste stuk van de vogel neer haalde en tot koning geïnstalleerd zou worden. Tijdens het schieten was het Sint-Annagilde voltallig met vliegend vaandel en slaande trom opgetrokken om de nieuwe koning een vendelgroet te brengen en tijdens de beslissende schoten deze met tromgeroffel te begeleiden. Opvallend was, dat tijdens het schieten in de beslissende ronde, de vaandrig in vol ornaat het vaandel presenterend onder de schietstand stond, zodat over hem heen op de vogel geschoten werd. Na het bekend worden van de nieuwe koning werd hij omhangen met de koningsketen en werd hem de 'koningsmedaille' opgespeld. Vervolgens kregen diegenen die de kop, vleugels en staart afgeschoten hadden eveneens een medaille. Vandaar hun schietwijze: van eerst de kop, vleugels enzovoorts, zoals dat ook gebeurt bij het Sint-Annagilde; alleen krijgen die schutters geen medaille maar een traktatie in bier. Het verrijken van het gilde met een koningsschild, zoals bij ons, kennen zij niet. De nieuwe koning moet wel een bedrag betalen in de gildekas voor de feestavond na het koningschieten, dat dezelfde avond gehouden werd in het Dorint Hotel te Eindhoven, waarbij het echt wel laat geworden zal zijn en menig potje bier gedronken. Zij schenken een koningsschild na het kampen van de koningen van de aangesloten schutterijen. Hij die dan koning wordt van deze overkoepelende Schützenverein schenkt de overkoepelende vereniging een koningsschild en mag zich dan koning der koningen noemen met alle eerbewijzen van dien. Voordat de gildebroeders weer zum Heimat terugkeerden, waren zij 's zondags 's morgens weer present bij het Sint-Annagilde om afscheid te nemen van hun gastheren en om na te kaarten over de genoten gastvrijheid en de ervaringen over hun/ons koningschieten.

Koninklijk schot

53ste Kringgildedag

Op 11 juni waren alle gilden van Kring Kempenland en enige gastgilden te Luyksgestel samengekomen om deel te nemen aan de 53ste kringgildedag van Kring Kempenland. Het was niet de eerste keer dat het Sint-Martinusgilde de organisatie verzorgde. In 1936, na loting, organiseerde zij de eerste kringgildedag en in 1960 was het de achttiende die zij organiseerden. Hopman Cor in 't Veld was dan ook terecht trots dat zijn gilde in dit jubileumjaar de organisatie weer toegewezen was. Niet alleen vanwege het jubileumjaar van de kring. Ook zijn gilde vierde een jubileum: 400 jaar inzet in dienstbaarheid. Het thema van deze kringgildedag. Cor samen met zijn gilde werden nog trotser maar ook wel aangedaan toen tijdens de receptie van zaterdag 10 juni de loco-burgemeester de heer H. van Ham het gilde de koninklijke erepenning mocht uitreiken. Tijdens de aanbidding van de traditionele erewijn door het gemeentebestuur van de Gemeente Bergeijk, waartoe Luyksgestel behoort, waren diverse prominente gasten aanwezig, die het woord wensten te voeren. Commissaris van de Koningin, mr M.F.J. Houben, ere-deken van het gilde, memoreerde hun oud-hopman en ook oud-kringvoorzitter Paul Kautz, die zoveel voor het Martinusgilde en Kring Kempenland betekend heeft en "dat (gilde)broederschap het belangrijkste is voor onze gemeenschap naast de dienstbaarheid en het elkaar ontmoeten onder de schutsboom". Ook Mgr Ter Schure was aanwezig en speelde in op de toespraak van de Commissaris van de Koningin. Hij wees er iedereen er op dat over 5 jaar het Christendom 2000 jaar bestaat. Hij spoorde de gildebroeders aan om vooral de waarden van het Christendom door te geven aan de na ons komende generatie. Kringvoorzitter H. Luiten wees de aanwezigen op het thema van de dag 'Inzet in Dienstbaarheid' en spoorde iedereen aan inhoud te blijven geven aan deze voor de gilden zo eeuwenoude traditie en overhandigde het gilde namens het kringbestuur het herinneringsschild als teken van dank en waardering voor de organisatie van deze dag. Al dreigde 's morgens na de gildemis (toen de gasten zich naar de koffietafel begaven) de regen; verder bleef het de hele dag droog. Tijdens de optocht en massale opmars gaf de zon zelfs extra kleur aan de toch al kleurrijke gildepakken. De kringgildedag kon niet meer stuk. Na de gebruikelijke toespraken op het feestterrein en opening van de wedstrijden door de kringvoorzitter verspreidden de vele belangstellenden zich in groepjes over de royaal bemeten locatie en was het ook in de feesttent een gezellige drukte waar een muziekkapel voor de juiste sfeer zorgde.

Nieuw onderkomen voor Sint-Luciagilde Steensel

Jaarlijks organiseert het Sint-Luciagilde vele activiteiten; vrije schietwedstrijden, soms een kringwedstrijd, een verschiëting om het dr. Holtzer-jubileumwisselschild en wordt er tijdens de teerdag geschoten om het Dorus-Jansen-wisselschild en om de drie jaar koninggeschoten. Al deze activiteiten vinden plaats op de Stevert. Een goed onderkomen is heel belangrijk. Ruim vijftien jaren waren zij te gast in de stal bij Trees en Noud Bierens. Maar door bedrijfswisseling is het gebruik van de stal onzeker geworden en moest uitgezien worden naar een ander onderkomen. Het oog viel op een gebouw aan de andere kant van het schietterrein; te weten de oude stomerij van Wasserij Steensel. Medewerking van de directie (Hoofdman Wim van Hooff en diens zoon Albert; sinds de teerdag 1995 koning van het gilde) was verzekerd. Het gilde kon gratis een gedeelte in gebruik nemen, al diende er wel het een en ander aangepast te worden. Met drie aannemers en de eigenaar van een doe-het-zelf-zaak als lid van het gilde was het materiaal zo geregeld en kon met de verbouwwerkzaamheden begonnen worden. Tussen Kerst en Nieuwjaar vielen de eerste klappen en gedurende die week, werd er door een tiental gildebroeders dagelijks gewerkt. Voor de aanleg van de elektriciteit kreeg men hulp van gildebroeders uit Duizel. Door hard werken, slaagde men er in om op zaterdag 20 mei de opening te vieren. De openingshandeling

werd verricht door hoofdman Wim van Hooff. Aan hem de eer het lint door te knippen en alle leden te bedanken voor hun inzet. Trees en Noud Bierens ontvingen als blijk van waardering voor de door hun aangeboden gastvrijheid een tinnen bord. De opening werd verder feestelijk ingeluid met een barbecuefeest, aangeboden door de gildeheer dr. Holtzer. Het gilde zelf zorgde ervoor, dat niemand dorst hoefde te lijden. Via een prijsvraag konden de leden een naam geven aan hun nieuwe onderkomen. Door de overheid werd gekozen voor de naam 'Boslust' omdat het gildehuis in en nabij de bossen van de Stevert gesitueerd is.

Wim van Hooff opent het nieuwe gildehuis

Geen keizer in Woensel wel bijzondere tamboer

Het was een spannende strijd bij het Sint-Catharinagilde Woensel. Op Koninginnedag werd er om de nieuwe koning geschoten. Het lukte de dubbel-koning Peter Verheyen niet om keizer te worden. Burgemeester Welschen controleerde op het gastvrije schietterrein van het Sint-Martinusgilde Tongelre het wapen en loste het eerste schot, gevolgd door ere-deken pater F. Dirven. In de tiende ronde (van twaalf liefhebbers) schoot Michel Meijers zich bij het 116de schot tot koning. Na de gebruikelijke ceremoniën werd de koning naar zijn huis gebracht.

Op zondag 21 mei was het zover dat Lambert v. Schayik 40 jaar gildetamboer was. Na een feesttoespraak van de regerend deken werd er voor Lambert een vendelgroet gebracht. Ook de voorzitter van kring Kempenland H. Luiten was aanwezig om namens het Kringbestuur de jubilaris te onderscheiden met "Het zilveren schild van Kring Kempenland".

Klein stuk, groot in trouw

Er zijn grote en kleine gildebroeders. Grote gildebroeders qua uitstraling voor het gilde intern en ook naar buiten. Maar ook grote gildebroeders uit het oogpunt van fysiek bezien. Kleine gildebroeders zijn meestal de jeugdigen. Zij moeten gekoesterd worden, omdat zij het gilde in de toekomst moeten dragen en dan in de praktijk moeten brengen wat de huidige generatie hen heeft overgeleverd. Er zijn ook gildebroeders, die vele jaren op hun schouders voelen drukken en als gevolg daarvan kleiner lijken te worden dan bij de eerste ontmoeting het geval was. Op hoge leeftijd zijn zij nog steeds actief voor het gilde. Dikwijls hebben zij de leeftijd van de zeer sterken bereikt en zijn dus tachtigplussers. Dat actief zijn bewijst alleen maar hun trouw aan het eenmaal gegeven ja-woord. Het is broederschap ten voeten uit. Vooral bij optredens van het gilde in de eigen plaats zijn zij nog steeds present en leveren op deze wijze het bewijs van die trouw. Onlangs viel zo'n "kleine grote" persoonlijkheid op tijdens een vendeldemonstratie op het Gemertse Ridderplein. Op een afstand bezien leken de lengten van de gildebroeders sprekender dan van dichtbij. Maar het groepje was het toch wel waard om voor de toekomst vastgelegd te worden. Hetgeen bij deze is gebeurd. Maar liefst drie generaties waren er bij vertegenwoordigd. De 85-jarige Gerard Schepers, koning van het Sint Jorisgilde Gemert in de jaren 1977-1978 wordt links geflankeerd door Wichard Biemans, deken van het jaar 1982 en rechts door Frans van der Burgt, deken van het jaar 1968.

V.l.n.r. Wichard Biemans, Gerard Schepers, Frans van der Burgt.

Kringgildedag hoogtepunt eeuwfeest

Op zondag 21 mei vormde Someren-Eind het decor van de zestigste Kringgildedag van de kring Peelland. Het jubilerende gilde Sint Lambertus bestaat honderd jaar en tekende in dat kader voor de organisatie. Een dag eerder had een plotse linge regenbui de traditionele rondgang van de vier gilden uit de gemeente Someren onmogelijk gemaakt. In de feesttent op sportpark de "Heikampen" was het in de vroege avonden een gezellige drukte tijdens de receptie. Tevens werd in aanwezigheid van burgemeester Vos en kringvoorzitter Ferd van Thiel het boekwerk "Gilden kring Peelland 1985-1995" gepresenteerd. Het boekwerk, verlevendigd met talrijke kleurenfoto's, geeft een beeld van het gildewezen in de kring Peelland in deze periode. Het vormt een aanvulling op het jubileumboek dat verschenen is bij het gouden bestaansfeest van de kring. Jan Verheijen, secretaris van het gilde, werd door zijn medegildebroeders verrast met een prachtige gildeuitbeelding in glas. De weergoden waren op zondagmiddag de gilden wel goed gezien. In de ochtenduren vond de plechtige gildemis plaats in de parochiekerk, die door de verbouw flink verkleind was. Het aanbieden van de erewijn door het gemeentebestuur in het gildehuis Jan van Tieskes vervolgde het programma. De optocht door de dorpskom van 't Eind trok veel bekijks. Indrukwekkend was eveneens de massale opmars, de hernieuwing van de eed en trouw, de vendelgroet en het slangendefilé. In de kantine van het sportpark was de tentoonstelling ingericht, waar vele honderden zich verbaasd toonden over de archiefstukken. Na de wedstrijden vond de prijsuitreiking plaats in de goed gevulde feesttent. Hoofdman Rémy Lammers sprak zijn dankwoord uit aan allen die van de kringgildedag een succes gemaakt hebben.

Peelland

Hond leest de Gildetrom!!

De kop boven dit artikel is niet zomaar gekozen, maar berust op werkelijkheid! Wat is het geval? Een secretaris van één van de Peellandse gilden benutte een vrije middag voor een fietstocht langs de gildebroeders om hen de Gildetrom te laten bezorgen. Het is een goede gelegenheid om dan eens te kijken hoe de gildebroeders wonen en om, als ze rond het huis aanwezig zijn, een praatje "over de heg te maken". Zelfs iets fris te nuttigen, want voor de koffie was het op die middag wel wat te warm. Het ouderlijk huis van één van de gildebroeders wordt bewaakt door een grote hond. Althans dat moet afgeleid worden uit het vervaarlijk geblaf dat achter de voordeur ontstond, toen de klep van de brievenbus werd opengedaan en het blad erin werd gestoken. Dat was nog maar voor een kwart gebeurd of hij, misschien was het ook wel een zij, was belust op de Gildetrom en had er kennelijk té lang op moeten wachten. Zodat de leestlust nu maar nauwelijks gestild kon worden. Bij de avondlijke activiteit van het gilde vroeg de secretaris aan de betrokken gildebroeder of hij het blad gezien en gelezen had. Het antwoord was een kort en duidelijk neen. De logische conclusie is dus dat de hond het blad met huid en haar heeft verorberd. Kennelijk was een hapklare brok in ieder geval lekkere gildekost.

Eerste steenlegging

Op 11 juli legde Willem Seykens(73) de eerste steen van de Lambertuskapel in Someren-Eind. Gilde Sint Lambertus, dat het honderdjarig bestaan viert, is druk bezig met de bouw van de kapel. De gebroeders Willem en Hein Seykens stelden een deel van hun grond beschikbaar op de hoek Boerenkamplaan-Brugstraat om de kapel te kunnen bouwen. Aan de vóórzijde komt de deur van het oude gemeentehuis, de zes glas-in-loodramen komen uit het oude klooster en de buitenstenen van het afgebroken klooster Lierop. Alleen de marmeren wandtegel met het embleem van het gilde is nieuw. Daarnaast komt er een bronzen Lambertusbeeld vervaardigd door kunstenaar Jean Breemer uit Helvoirt. In de kapel komen veertig vaste zitplaatsen. De bouwploeg onder leiding van Jan van de Laar is druk bezig met de bouw. In september, op de patroonsdag van Sint Lambertus, wordt de kapel gewijd. Daarna zal de kapel als afsluiting van het eeuwfeest worden aangeboden aan de bevolking van Someren-Eind.

Geslaagde gildeverbroederingsdag

De Lieropse familiegidlen Sint Antonius Abt en Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën hielden op zondag 18 juni een geslaagde gildeverbroederingsdag. Deze werd georganiseerd in het kader van het eeuwfeest van de plaatselijke Koepelkerk. Tijdens dit verbroederingsfeest kon men op een ontspannen wijze kennis maken met gebruiken en gewoonten die men tijdens andere gildefeesten meestal niet aantreft. Er waren gilden uitgenodigd die Onze Lieve Vrouw als patrones en Sint Antonius als patroon hebben. Daarnaast de beide Somerense zustergidlen en de bevriende Rederijkerskamer de Violieren uit Antwerpen. Vijftien gilden uit de kringen Peelland, kwartier van Oirschot en het land van Cuijk waren naar Lierop gekomen. Om de Verbroedering te vergemakkelijken was gekozen voor vrijblijvende demonstraties. Tamboers van het ene gilde begeleidden de vendeliers van een ander gilde. De gidlen uit Liempde en Oirschot gaven naast demonstraties ook uitleg over het schieten met een kruisboog. Jeu de Boules, bazuinblazen en gildedansen stonden eveneens op het programma van beide gidlen. Het verbroederingsfeest werd geopend met een optocht door de Lieropse straten. Daarna volgde de massale opmars, de vendelhuide en het slangendefilé. Dit alles onder leiding van kringkapitein Jan Verheijen. Kringvoorzitter Ferd van Thiel opende het feest. De eed van trouw aan het wereldlijk gezag, vertegenwoordigd door de burgemeester Vos, werd afgelegd door Peter Berkers van Sint Antonius Abt Lierop. De strijd om de dagkoning was het enige onderdeel waarvoor een prijs beschikbaar was gesteld. Hans van den Eijnden van Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën Lierop won een tinnen bord met inscriptie. Als tastbare herinnering aan de dag ontvingen de deelnemende gidlen een bronzen tafelbel met inscriptie. Voor de beide Lieropse gidlen was het overigens een lange dag. Voorafgaand aan de gildeverbroederingsdag werd namelijk de pontificale Eucharistieviering opgeluisterd in het kader van het eeuwfeest. Angel van Moorsel van het Onze Lieve Vrouw-gilde bracht Monseigneur Ter Schure, als vertegenwoordiger van het kerkelijk gezag, de eed van trouw.

Kringvoorzitter Ferd van Thiel opent de gildeverbroederingsdag in Lierop.

Maasland

60 Jaar Kring Maasland

Het gilde in Den Dungen leeft. Dat bewezen de 39 gidlen van Kring Maasland die op 21 mei met een kringdag het 400-jarig bestaan van gilde Sint Catharina uit Den Dungen vierden en tevens de slingers uithingen voor het 60-jarig bestaan van Kring Maasland. Het koningschieten duurde wel wat lang. Pas na 227 schoten was de nieuwe koning bekend; R. Kouwenberg uit Nicuwkuyk, voor de derde achtereenvolgende keer. Meer dan 120 mensen werkten twee jaar lang aan het feestweekeinde. De festiviteiten rond het 400-jarig bestaan van gilde Sint Catharina begonnen 's zaterdags met de opening van een overzichtstentoonstelling door burgemeester W. de Laat. Deze expositie, grotendeels door plaatselijk historicus Rien van Nuland samengesteld, had plaats in de kantine van sportpark Jacobskamp. "Het verleden wordt zo in het heden geplaatst met zicht op de toekomst. De vele tradities houden het gilde spannend", aldus de burgemeester. Vele foto's, sjerpen, kostuums, vlaggen, oorkondes en boeken toonden de rijke historie van het gilde. In de preek tijdens de gildemis zondagmorgen, ging Pastor van Beurden in op de ontstaansgeschiedenis van de gidlen: "400 Jaar lijkt een hele tijd, maar in de geschiedenis van de mensheid is het een kleine periode. Zo oud kun je worden als je voedingsbron goed is en je elkaar levensruimte wilt geven". Volgens Van Beurden symboliseren de vendeliers dit laatste.

De hoofdman van kring Maasland, H. Eijkemans, hoopte dat het Dungense gilde, hoewel niet groot, in de nieuwe gemeente een echt Dungens gilde zal blijven. Vanwege het 60-jarig bestaan van de kring schonk hij de burgemeester een foto van het kringvaandel. Diep tromgeroffel vulde later ruim een uur Den Dungen, toen de gidlen in een optocht zich aan de gemeenschap presenteerden. Sinds vijftig jaar is er waarschijnlijk niet meer zoveel gepoetst zilver door Den Dungen gedragen. Monseigneur Ter Schure en de burgemeester van Den Dungen en Sint-Michielsgestel woonden het defilé bij. De op- en afmars van alle gidlen gezamenlijk ontlokten de bewondering van het publiek.

Volgend jaar keizer?

Koning Piet van Loon met zijn koningin en jeugdprins Danny van Veggel.

Zaterdag voor Pinksteren was het koningschieten bij het Sint-Hubertusgilde te Drunen. In optocht werd vanaf het gildehuis door het dorp getrokken om zittend koning Piet van Loon van huis te halen waarna traditiegetrouw in Jacobushof de Mis werd opgedragen door gildeheer Cees Schouten. De bewoners kregen daarna een vendelgroet aangeboden. Terug in gildehuis De Voorste Venne genoot het gilde van een voortreffelijke koffietafel. Op het schietterrein aan het Steegerf nam het koningschieten een aanvang nadat Beschermheer De heer Breeveld de boom had bevrijd. Zijn schot was raak, maar het duurde nog ruim anderhalf uur voor de vogel viel.

Piet van Loon was, net als vorig jaar, de gelukkige en werd weer voor een jaar koning. Bij de jeugd slaagde Danny van Veggel er in, hoewel pas net een maand bij het gilde, zich jeugdprins te schieten. Later op de dag genoten de aanwezigen van een barbecue waarna om ongeveer acht uur de dag werd afgesloten.

Nieuwe koning

Kermisdinsdag 25 april was het bij de Elshoutse Onze Lieve Vrouwe Schuts koningschieten. Gildeheer Van Osch ging voor in de mis. Na de koffietafel, een korte vergadering en de verpachting van de gildetrom bood oud koning Tiny Boom het koningsschild aan. Burgemeester Willems loste het eerste schot en bevrijdde de boom, gevolgd door de beschermheer en gildeheer. Na een zeer spannende strijd haalde Leon Klerks met het 249ste schot de vogel naar beneden. De nieuwe koning waste zijn handen en kreeg het zilver omgchangen. het gilde ging terug naar het stamcafé waar het schuim al op het koningsbier stond. Leon Klerks(31), zoon van de hoofdman, was tamboer en is nu voor een jaar koning. Bij het 21ste schot werd Freek de Jong jeugdkoning. Op 7 mei werd de nieuwe koning tijdens een gildemis gekroond.

Twee koningen.

Samen met de kerkelijke fanfare verleende de Schuts op 4 mei heer medewerking aan de nationale dodenherdenking bij de gedenkplaat nabij de kerk. Op 5 mei was het gilde samen met het Drunense gilde Sint Hubertus bij de bevrijdingsdag in de kerk te Drunen. Voorafgaand aan de deelname aan de kringdag te Den Dungen was het Elshoutse gilde op 21 mei in de Sint Jan te 's-Hertogenbosch. Op 31 mei nam het gilde deel aan de sluiting van de meimaand, met aansluitend een processie naar de Genadekapel in Elshout.

Stortvloed

Met een zomerzon als toeschouwer begon het Onze Lieve Vrouwe en Catharinagilde uit Erp op maandag 10 juli haar jaarlijkse koningschieten, met een H. Mis in de Servatiuskerk. Vooraf was het scheidende koningspaar, Gert-Jan en Angelic van Dinter thuis afgehaald. in het nieuwe gildehuis café 't Klökske werd de lunch gebruikt. Nadat binnen een gilde-teken was onthuld ontving ter gelegenheid daarvan het kasteleinsechtpaar Van der Palen een vendelhulde. Gekomen op het schietterrein op het sportpark, trok het gilde driemaal rond de schutsboom. Na het bidden van drie Wees Gegroeten en drie Onze Vaders, om een goede koning af te smeken, begon de strijd om de koningstitel. Met het koningszilver onder de boom schoten de gildebroeders om beurten op de houten vogel. De spanning steeg. Mede door de tropische temperatuur vloeiden er vele zweetdruppels. Commandant Joris Biemans haalde bijna de helft van de vogel naar beneden, de spanning was om te snijden. Toch bleek de vogel "een taaie". Tot drie keer toe dacht het voltallige publiek dat "het" zou gebeuren, maar telkens bewees de vogel anders te willen. Vaandeldrager Antoon van de Boom mocht het 132ste schot lossen. Zijn kogel raakte een zwakke plek en de vogel gaf,

het op. Na de inwijding en het afleggen van de koningseed koos Antoon zijn vrouw Anny tot koningin en zij namen de vendelhulde in ontvangst. het gemeentebestuur ontving de nieuwe koning met zijn gevolg op het oude gemeentehuis en bood een drankje aan. Loco-burgemeester J. Slippens sprak een welkomstwoord. Het gilde nam afscheid van de koning en koningin van het afgelopen jaar door hen een oorkonde aan te bieden. Hierna schonk Gert-Jan een zilveren koningsschild, met daarop een vendelier, als herinnering aan zijn koningschap. Ook de hoofdman en keizer lieten zich niet onbetuigd en schonken ter ere van zijn tienjarig jubileum als keizer een adjudantsschild, dat door de nieuwe koningin op de mouw van de nieuwe adjudant, Joris Biemans, genaaid werd. Oud burgemeester en ere-deken Smits Van Oyen mengde zich ook in de stortvloed van zilver door een kopie van een koningsschild uit 1750 van het Erpse Sint-Jorisgilde aan het gilde te schenken. Na deze formele handelingen vertrok het gilde naar het gildehuis waar de nieuwe koning in stijl werd binnengehaald. het gilde kijkt terug op een tropisch warme, maar zeer gezellige en spannende dag.

Het nieuwe koningspaar

Land van Cuijk

St.-Jacobusgilde uit Zeeland.

Nieuwe koning Sint Jacobus Zeeland

Op 2e Pinksterdag werd 's morgens tussen 6 en 7 uur op een aantal plaatsen reveille geblazen ten teken dat het koningschieten aanstaande was. Na de plechtige Hoogmis met gilde-eer en de loting begon het schieten om 2 uur. Aangezien noch gildeheer pastoor G. Küppers noch burgemeester M. Kooijmans aanwezig konden zijn, werd de geestelijke overheid vertegenwoordigd door pater F. Bergsma en de wereldlijke overheid door loco-burgemeester J. van Breda.

Familiefoto: Wim Jans en Miep Jans-van Gaal en vader Cees Jans.

De scheidende koning had een taaie vogel gemaakt, zodat het 352 schoten duurde eer de nieuwe koning bekend was. Terwijl iedereen nog zeker een ronde verwachtte viel de vogel plots naar beneden en was de zeer verraste Wim Jans de nieuwe koning. Vooraleer hij echter geïnstalleerd werd vond er nog overleg plaats met zijn vrouw en het gildebestuur.

Spoedig daarna konden Wim Jans en zijn vrouw Miep Jans-van Gaal voor de 2e keer tot koningspaar worden geïnstalleerd. Van 19 juni 1977 tot 14 mei 1978 waren Wim en Miep ook koningspaar van het St.-Jacobusgilde.

Om kwart voor zeven vond het jaarlijkse danklof plaats in de kerk, waarna op het kerkplein het koningspaar en de beide overheden overvondeld werden. Na de erewijn aangeboden door het gemeentebestuur in het gemeentehuis te Zeeland werd de avond feestelijk voortgezet in het gildehuis.

Eervolle uitnodiging

Van het comité "Viering gouden priesterfeest Pater Jan van Kilsdonk" kreeg het gilde van Sint Jacobus te Zeeland het eervolle verzoek om op 22 september 1995 in Amsterdam de Eucharistie met gilde-er te komen opluisteren om daarna het feest mee te vieren. Pater Van Kilsdonk is geboortig uit Zeeland en daarom zal het gilde graag ingaan op deze uitnodiging.

Patroonsdag

Op 30 juli vierden we het feest van onze patroonheilige St. Jacobus Major (eigenlijke dag 25 juli). De H. Mis werd opgedragen door pastoor Küppers met assistentie van gildebroeder-diaken H. Hoogenboom. Vervolgens kreeg Gildeheer pastoor Küppers het gildeteken omgehangen, voorstellende Jezus met zijn discipelen in een boot. In de namiddag vond het jaarlijkse onderlinge prijsschieten plaats om de wisselbekers op schutsveld. De dag werd besloten met een gezellige barbecue.

Zomergildedag

Op zaterdag 24 juni jl. heeft het schuttersgilde St. Jan uit Gassel zijn zomergildedag gevierd. Hoogtepunten van deze dag waren het 65-jarig jubileum van Harrie Peters en het traditionele koningschieten. 's Middags om 17.00 uur verzamelden de gildebroeders zich om koning Harrie Willems en jubilaris Harrie Peters af te halen voor de Eucharistieviering. Na afloop van de H. Mis werd de gelofte van trouw aan het kerkelijk en wereldlijk hernieuwd middels het overvondelen van wethouder Van Schipstal, de pastoor en de koning. Na een korte vendelgroet werd afgemarcheerd naar het schietterrein aan de Molenakker voor het jeugd-, prijs- en koningschieten. De staande deken Herman Linders van het Gasselse gilde heette iedereen, maar met name de jubilaris en zijn familieleden, van harte welkom. De opening van de schietonderdelen werd verricht door wethouder Van Schipstal van de gemeente Grave. Na het bevrijden van de vogels met de zogenaamde "herenscheuten" kon het jeugd- en prijskoningschieten beginnen. Met het 77ste schot wist Johan Peters de vogel naar beneden te halen en verwierf hij de titel jeugdkoning. Bij het prijskoningschieten op de andere boom wist met een welgemikt 134ste schot Jan Linders de vogel eraf te schieten. Dit leverde hem een flinke geldprijs op. Hierna kon het koningschieten beginnen. Met een gebed werd door de staande deken dit schieten geopend. De naam van de nieuwe koning liet niet lang op zich wachten. Al met het 66ste schot schoot, tot ieders verbazing, de staande

Raak

deken Herman Linders de vogel naar beneden en verwierf hiermee de koningstitel 1995/1996. Herman was ook al koning in 1960 en 1973. Door de waarnemend voorzitter, oude deken, Frans Siroen, werd de nieuwe koning geïnstalleerd. Na deze formaliteiten werd er afgemarcheerd naar het gildehuis Van Bockel.

Hier werd Harrie Peters, 81 jaar, in het zonnetje gezet. Door de koning werd hem, ter gelegenheid van zijn 65 jarig lidmaatschap, een mooi zilveren herinneringsschild opgespeld. De staande deken bedankte Harrie voor zijn trouwe lidmaatschap.

Nog altijd gaat hij mee naar gildedagen. Daar is hij altijd aanwezig bij het tentoongestelde zilver. Harrie: "Ik heb nog 5 jaar aangevraagd om mijn 70-jarig jubileum te vieren". De keizer Peter Oppers bood de jubilaris een fotolijst aan. Vervolgens werd er nog een toast uitgebracht op hem en de nieuwe koning. Hierna werd iedereen in de gelegenheid gesteld om zijn felicitaties aan te bieden. De avond werd voortgezet onder het genot van een drankje en muziek.

Koningschieten

Met het 266ste schot schoot Marcel van Minnen zich tot koning van het Sint-Theobaldusgilde van Overloon. De dag begon al vroeg met het blazen van de reveille op diverse plaatsen in het dorp, zodat iedereen wist dat het jaarlijks koningschieten weer zou plaats vinden. Dit jaar viel dit voor het eerst samen met de gildemis op zaterdag. Na het afhalen van de oud-koning met koningin werd in het gildehuis de loting verricht. Ook voor de dames en de jeugd werd geloot voor de volgorde. Onder een stralende zomerzon vertrok men rond elf uur naar het schietterrein aan de Bossenhoek. De ereleden Jan Jacobs en Frits Janssen, Pastoor Tolboom en Burgemeester Dittner reden in een koets mee naar de Bossenhoek. Op het schietterrein aangekomen werd een welkomstwoord gesproken door voorzitter Bas van Wieringen. De oud-koning plaatste de echte houten vogel op de schietboom, waarna deze onder tromgeroffel naar boven werd gehaald. Na de "herenscheut" door de oud-koning, beschermheer burgemeester Dittner, pastoor Tolboom, de ereleden Jan Jacobs en Frits Janssen en voorzitter Bas van Wieringen werd in volgorde van loting begonnen met het schieten voor de gildeleden maar tevens ook voor de dames en de jeugd. Na een pauze voor een gezamenlijke broodmaaltijd onder de schietboom kwam bij de dames de vogel het eerst naar beneden en wel met het 91ste schot. Petra Beckers was de gelukkige die de laatste resten naar beneden haalde. Bij de jeugd was het Marieke Geurts die met 178 schoten de laatste resten naar beneden haalde. Bij de gildebroeders was na een spannende strijd Marcel van Minnen de gelukkige. Na beraad van de overheid werd hij op ceremoniële wijze geïnstalleerd met het omhangen van het zilver. Door met de rechterhand een punt van het hoofdvaandel vast te pakken legde hij door de voorzitter voorgesproken gelofte van trouw af. Hierna werd de oud-koning door de voorzitter bedankt voor zijn inzet in de afgelopen ambtsperiode. Hierna ging men naar de Lindenboom in het dorp waar de traditionele schoten werden afgevuurd ten teken dat men weer een nieuwe koning had. Vervolgens werd de nieuwe koningin geïnstalleerd en afgehaald aan de Irenestraat. Andermaal bij het gildehuis aangekomen werd de erewijn aangeboden en werd de nieuwe koning overvondeld door de hoofdvaandeldrager Geert Jacobs en werd door de twee nieuwe jeugdvendeliërs Michael de Wit en Björn Cornelissen de vendelhulde gebracht. De voorzitter feliciteerde de nieuwe koning met z'n koningschap en reikte hierbij ook de prijzen uit aan de dames en de jeugd.

Teerdagen

De jaarlijkse teerdagen van het Sint-Jangilde te Wernhout waren dit jaar op 10 en 11 januari, resp. dinsdag en woensdag. Op de tweede teerdag, woensdag 11 januari werd de nieuwe koning, Johan van Aert, met zijn echtgenote als koningin, ingehaald. Om drie uur, tijdens een flinke regenbui, werd de voettocht ondernomen. De tocht ging vanaf het gildelokaal naar het huis van de nieuwe koning. Daar ter plaatse werd de koningsmantel overgedragen. Na deze officiële overdracht gingen de gildebroeders wederom te voet terug naar het gildelokaal. De nieuwe koning trakteerde, op een consumptie en een sigaar, de gildezusters, op hun beurt, kregen koffie met gebak.

Gildebroeder Adrianus van de Broek die aanvankelijk het koningschap niet had aanvaard, maar toch als eerste de vogel had neergehaald, trakteerde het gilde op een vatje bier. Dit werd uiteraard zeer gewaardeerd. Het bier smaakte best.

Gildebos

In het kader van het Landjuweel Etten-Leur zijn in 1993 meer dan 230 bomen geplant in het zogenaamde "Gildebos". Wie nu deze plek bezoekt zal zien dat het bos er goed uit ziet. De bomen gedijen goed. Klein groen werd tussen en onder de bomen geplant in het najaar van 1994. Ook werden enkele bomen die dood waren vervangen. Ook dit najaar zullen enkele exemplaren vervangen moeten worden. Al met al is het toch een lust voor het oog; uniek in de Brabantse gildegeschiedenis.

Voor wie in de buurt komt: het is de moeite waard.

Wie zijn boom niet meer weet te staan. Geen probleem, de schrijver van het gilde heeft alle bomen op tekening staan. Iedereen kan even informeren. Tot slot zij vermeld dat er nog exemplaren van het landjuweelboek te verkrijgen zijn.

Vrijheidsmonument Terheijden

Enkele jaren geleden werd de herdenkingsplechtigheid op 4 mei heringevoerd mede door toedoen van het Terheijdense gilde. Iedereen is er blij mee, gezien het steeds groeiend aantal deelnemers. Alleen was er geen goede plaats om samen te komen. De organisatie wees destijds het dorpspleintje, midden in het dorp aan. Men plaatste dan, ten behoeve van de herdenking, een eenvoudig houten kruis, waarbij bloemen gelegd konden worden. Zo was er dan toch iets. In januari kwam heemkundige kring "De Vlasselt" met het voorstel een vrijheidsmonument op te richten. Als het gilde het monument wil metselen, de gemeente de financiële middelen beschikbaar stelt en "De Vlasselt" de zaak coördineert, dan is de zaak zo voor elkaar, zo werd gezegd. Iedereen wilde graag meewerken aan dit project. Er zat echter een addertje onder het gras. Op de plaats waar het monument gedacht was, stond het dorpspompje, een geschenk van de Rabobank bij de reconstructie van het dorpsplein in 1991. In overleg met de Rabobank werd besloten dit geschenk te verplaatsen. Op een maandagmorgen in april startten vol goede moed de gildebroeders Joep van Bokhoven (opperman), Hennie Thijssen (stratemaker) en Toon Stoop (metselaar) de bouw. En hoe gaat dat in zo'n kleine gemeenschap als Terheijden? Iedereen kent iedereen en al gauw tonen de dorpsgenoten hun belangstelling; stellen -leunend op de afzethekken- vragen; zo van: "Wa wor dà? Waar is het pompke nou?, Bij de burgemeester in de tuin zeker?, Wir wa nieuws?, Mot 't wir geld kosten? Waarom motte jullie dà moaken? Mot dà pas na vijftig jaar? Kom da pompke terug? Wor da een klaagmuur? Wie betaolt dà? Ik docht dà jullie in de vut waren! In Berlijn breken ze 'm af, hier bouwen ze um op!" Begrijpelijk dat de gildebroeders 's avonds net zo moe waren van het werken als van het vragen beantwoorden

Op maandag 1 mei (dag van de arbeid!) hebben de noeste werkers de laatste handelingen aan het monument verricht. Naast de genoemden waren actief: profielsteller André Bruijns en de plaatselijke kunstenaar P. Bierens de Haan, die de letters en cijfers maakte. Op 4 mei is het monument door burgemeester en pastoor onthuld. Daarna volgde de herdenkingsplechtigheid en de bloemlegging door de verschillende verenigingen, organisaties en overige belangstellenden.

Een gedenkwaardig initiatief en monument

oud Nieuws XXI (Berichten uit Meijerijsche Courant 1890-1915)

Mierlo

17 september 1898:

De gilden waren aanwezig bij de Kroningsfeesten. Men was eerst naar een terrein geweest om ballons op te laten en toen "ging het onder voortreffelijk tromgeroffel der tamboers van de aanwezige Gilden van St. Catharina, St. Sebastiaan en St. Antonius naar het dorp terug." 's Middags was er een optocht voor de jeugd, waarbij de gilden zich voegden.

3 oktober 1901:

"Reeds geruimen tijd heeft hier het voornemen bestaan tot het oprichten van een schietvereniging of weerbaarheid. Dat voornemen is thans tot werkelijkheid gekomen, want zoo men zegt is het noodige aantal leden bij elkander, die zich zullen aansluiten bij de Gilde van St. Sebastiaan. Thans is men bezig naar een geschikt terrein te zoeken en dit zal hoogstwaarschijnlijk in de Molenheide zijn."

8 oktober 1910:

De gilde van St. Catharina was van plan op Kermisdinsdag volksvermakelijkheden te houden. Die werden vanwege de regen uitgesteld tot 2 oktober j.l. Om 4 uur in de middag werd begonnen en het duurde tot in de avond voort met o.a. versierde fietsen, mastklimmen, sprietlopen, hardlopen. "Men keerde voldaan huiswaarts den wensch te kennen gevende dat St. Catharina ons nog meermalen met zulk een feest zal verrassen."

(wordt vervolgd)

J.M. Oomen

**DE GILDETROM
MAATGEVEND VOOR
ELKE GILDEBROEDER**

NIEUWS MET NAMEN

Kwartier van Oirschot

Sint Joris Diessen

Gilde Sint Joris uit Diessen heeft op 24 april 1995 vier jubilerende gildebroeders gehuldigd. Adriaan van Dorst is 25 jaar gildebroeder en al die jaren een actief en sportief schutter. Ad van Dal is 25 jaar vaandrig en heeft deze functie trouw vervuld. Hij heeft nog geen gildedag verzuimd. Theo Reysink is 35 jaar gildebroeder en heeft bij Sint Joris altijd de gezelligheid gezocht. Een potje hoogjassen op een teerdag is voor hem niet weg te denken. Jan Heuvelmans is al 40 jaar gildebroeder en een fanatiek kruisboogschutter. Hij is 15 jaar vaandrig geweest, was tweemaal koning en heeft jaren deel uitgemaakt van de schiet-, joule- en kascommissie.

Deze vier gildebroeders werd de zilveren speld van Sint Joris opgespeld en ontvingen daarnaast een oorkonde.

Vier jubilarissen

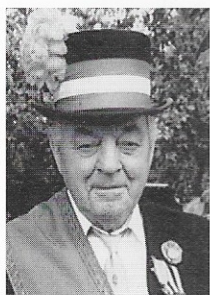

Kempenland

Vroeger was het hier niks met het gilde!

Het is de eerste keer dat ze dit meemaken. Daarom wilden ze het niet zomaar voorbij laten gaan. Aldus Frans Kelders (79) gildebroeder van het Sint-Jan Baptistgilde uit Oerle (Veldhoven). Op zaterdag 24 juni vierden de gildebroeders en gildezusters van het Oerlese gilde dat Frans Kelders 60 jaar lid van hun gilde was. Een periode waarin hij vele functies binnen het gilde bekleed heeft. In 1960 was hij koning; evenals in 1975. Daarnaast was hij tamboer, eerste, tweede en derde deken, drager van het zilver. Frans heeft in die zestig jaren een hele carrière achter de rug. Wat bewoog hem er toe lid van het gilde te worden? Als 19-jarige jongen kwam hij regelmatig in het café, waarin ook de gildekamer van het gilde gevestigd was. Daar leerde hij niet alleen zijn echtgenote kennen; maar maakte hij ook kennis met het gilde. En van het één kwam het ander. "Vroeger was het hier niks met het gilde",

weet hij zich nog te herinneren. "We waren maar met een man of elf, twaalf. De jaarlijkse activiteit beperkte zich tot twee dagen drinken. In de ochtend, om zeven uur gingen we al aan het tanken van een vat." Nu is dat heel anders. "Beter", vindt de jubilaris. Met ruim vijftig leden hebben we nu toch een mooie guld. En doen ze hun best om de oude gilden gebruiken in ere te houden. Frans sloeg tot aan zijn vijftig jarig jubileum geen vergadering of feestdag over; en zorgde er bijvoorbeeld voor dat er geldschutters waren om de activiteiten te organiseren. Al met al een verdienstelijk gildebroeder die op zijn jubileumdag danig in het zonnetje gezet werd, waarbij de "oude tradities van welcer" zeker niet vergeten zijn.

Frans Kelders

Vader installeert zoon tot koning

Het is traditie bij het Sint-Luciagilde te Steensel dat op de eerste zaterdag na Petrus en Paulus het gilde zijn teerdag houdt en dat er dan om de drie jaar koning geschoten wordt. Zaterdag 1 juli was het weer zover en om een uur verzamelden de gildebroeders en zusters zich bij hun nieuwe gildeonderkomen. "Boslust" op de Stevert. Hoofdman Wim van Hooff sprak voor de aanvang van het schieten een gebed uit, waarin gevraagd werd om een eerlijke strijd en een goede koning. Vervolgens was het aan de burgemeester en de pastoor om de boom te vrijen en stond de strijd open voor het koningschap waaraan tien gildebroeders deelnamen. De vogel was uiterst taai. De kandidaten waren allen de titel van koning waardig; want er werd uiterst weinig mis geschoten. Uiteindelijk was het bij het 123ste schot raak. Albert van Hooff, al vele jaren de bazuinblazer van het gilde, schoot de laatste resten van de vogel naar beneden en mag zich voor drie jaar koning noemen. Na de mis ging gilde te voet naar de Stevert om de nieuwe koning uit te halen. Zoals gebruikelijk werden de leden van de overheid bij de nieuwe koning uitgenodigd op de wijn en had Albert gezorgd dat ook iets anders onder de kurk was. Aangekomen bij de gildekamer in café "De Schuur" werden de gebruikelijke handelingen verricht. De koning waste de handen en als teken van onderdanigheid werden hem de schoenen gepoetst. Daarna mocht de koning over het vaandel de gildekamer betreden en ging het gilde over tot teren; niet dan nadat de nieuwe koning

door de vendeliërs een vendelhulde gebracht was.

Hoofdman installeert zoon Albert.

Patroonsfeest Sint-Jansgilde Soerendonk

Tijdens de Soerendonkse kermisdagen heeft het Sint-Jansgilde traditioneel het een en ander te vieren. Op zaterdag 24 juni vond het jaarlijkse vogelschieten plaats. De strijd om de vogel duurde tot het 124ste schot, dat gelost werd door gildebroeder Frans van Mierlo. Zondag 25 juni stond in het teken van de viering van Sint Jan samen met de Soerikse gemeenschap. Na de plechtige gildemis maakte het gilde een korte rondgang door het dorp waarmee de kermis officieel geopend werd. Op kermisdinsdag 27 juni werd door het Sint-Jansgilde de traditionele 'ommeganck' gehouden. In de vroege ochtend werd koning Bert Staals aan huis afgehaald, waarna de gildebroeders in de parochiekerk de H. Mis bijwoonden. Na de mis werd een vendelhulde gebracht aan pastoor S. Allan en aan ere-deken en em. pastoor J. Bakker en kon de 'ommeganck' een aanvang nemen. In café Maas werd vendrik Theo Aarts als nieuwe deken geïnstalleerd en ontvingen Sjaak van Happen en Willy de Vries een attentie vanwege hun 25-jarig vendeliërschap, terwijl Pieter van der Kruis de gildebroeders trakteerde op beschuit met muisjes vanwege de geboorte van zoon Jules. In zaal 'De Sport' huldigde het gilde twee 40-jarige jubilarissen.

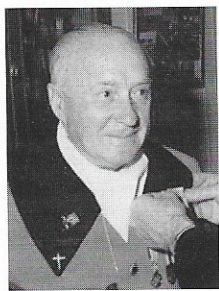

Broer Ras, Joep Rooymans,
Wim van Eerden
Bert Staals (v.l.n.r.)

Joep Rooymans en Broer Ras kregen vanwege dit jubileum de bronzen draagpenning van Sint-Jan opgespeld. Voor deze gelegenheid was ook kringvoorzitter Henk Luiten naar Soerendonk gekomen om beide jubilarissen het Zilveren Schild van Kring Kempenland uit te reiken. Als verrassing had hij nog een derde onderscheiding meegebracht.

Koning Bert Staals was 25 jaar lid van de overheid, waarvan 12,5 jaar als secretaris. Voor deze verdiensten kreeg ook hij het Zilveren Schild uitgereikt. Na deze huldiging trok het gilde naar de versierde Sint-Jansboom op de Heuvel waar Wim van Eerd als gildebroeder ingewijd werd. Vervolgens begaf het gilde zich naar Cranendonk voor een vendelhulde aan het wereldlijk gezag. In de burgerhal van het gemeentehuis en daarna op de Perkhoeve (de woning van de burgemeester) werden de gildebroeders onthaald op een zeer welkome verfrissing. Na nog een stop bij café De Valk keerde het gilde terug naar hun gildehuis De Bout voor een versterking van de inwendige mens. Het gilde besloot deze zeer warme, maar gezellige dag met een bezoek aan Café Maas het begin- en eindpunt van de ommeganck 1995.

Gouden jubilaris bij het H. Kruisgilde te Gerwen

Jan de Louw

Op 22 april herdacht gildebroeder Jan de Louw het feit dat hij 50 jaar geleden toetrad tot de gelederen van het H. Kruisgilde in Gerwen. Al vrij kort na de bevrijding meldde Jan zich begin 1945

aan als gildebroeder. Zijn grote belangstelling ging uit naar de edele kunst van het vendelen, een vaardigheid die hij zich snel eigen maakte, zodat hij al spoedig met wedstrijden mee kon doen. Dit bleef niet zonder resultaat, getuige zijn goedgevulde prijzenkast, die de jubilaris nog steeds zorgvuldig onderhoudt en koestert. Toen het H. Kruisgilde het ledenbestand gestadig zag groeien was Jan de Louw de aangewezen persoon om de toekomstige vendeliers op te leiden, iets dat hij altijd met plezier, maar vooral met veel oog voor perfectie gedaan heeft. Tot voor kort fungeerde hij dan ook nog steeds als hoofdvendelier, een taak die hij nu heeft overgedragen aan een vendelier van de jongere generatie. Dat belet hem overigens niet om op zijn leeftijd, hij behoort inmiddels al enige jaren tot de categorie van de 65-plussers, nog aan wedstrijden mee te doen, waarbij hij zich een geduchte tegenstander toont. Ook binnen de overheid vervult hij al vele jaren een belangrijke rol, waarbij zijn gedegen kennis van het vendelen goed van pas komt, wat ook geldt voor zijn functie als lid van de kringcommissie vendelen. Reden genoeg om dit jubileum op gepaste wijze te vieren. De viering begon met een H. Mis met gilde-eer, die mede opgeluisterd werd door het Gerwens Gemengd Koor, dat zich in gildekringen intussen enige faam verwor-

ven heeft door hun optreden tijdens de hoofdlidendag van 1993. Na de gildemis met de gebruikelijke vendelhulde, vertrok het gezelschap naar het gildehuis aan het Lankveld waar de verdere huldiging plaats zou vinden. Als eerste trad naar voren Hoofdman P. van de Berk, die de jubilaris verraste met een prachtige nieuw ontworpen gouden speld in de vorm van het logo van het gilde. Jan mag zich nu de eerste noemen die deze onderscheiding toegekend heeft gekregen. Vervolgens was het woord aan kringvoorzitter H. Luiten die Jan het Gouden Schild van Kring Kempenland opspeldde en in zijn huldiging ook nadrukkelijk de echtgenote van de jubilaris betrok. Als laatste werd het woord gevoerd door burgemeester Terwisse, die de jubilaris een prachtige ets van de Gemeente Nuenen aanbod, dit omdat Jan al eerder met een gemeentelijke als koninklijke onderscheiding geëerd was. Volgens goede gildegewoonte werd deze jubileumviering besloten met een gezellig samenzijn van de jubilaris en zijn familie en vrienden in tegenwoordigheid van zijn mede gildebroeders.

Peelland

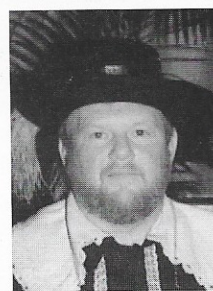
Gouden jubilaris

Op zaterdag 10 juni vierde het gilde van Sint Leonardus Beek en Donk een bijzonder feest. Als eerste gildebroeder van het gilde vierde Johan van Lieshout het gouden jubileum. In de historie van het ruim 500 jaar oude gilde was dit nooit eerder voorgekomen. De eucharistieviering in de kerk werd prachtig verzorgd door het dames- en herenkoor waarvan de jubilaris en echtgenote Drieka beiden lid zijn. Daarna ging het richting gildehuis de "Zwaan" waar de jubilaris gehuldigd werd. Zowel het eigen gilde, de kring Peelland als het gilde uit het Duitse Gittelde betrokken hem in het huldebetoen. Na een druk bezochte receptie werd met de eigen familie en gildebroeders en -zusters een gezellig feest gevierd.

De gouden jubilaris Johan van Lieshout, echtgenote Drieka, Frank Meulenstein, voorzitter Jan Huybers en koning Huub van de Heuvel.

Nieuwe drager vriendschapsschild

Antoon van Osch

Tijdens de jaarvergadering van het gilde Sint Antonius Stiphout op 14 januari is het vriendschapsschild uitgereikt aan Antoon van Osch. Het vriendschapsschild symboliseert de grondgedachte van het

gildewezen: broederschap, trouw en dienstbaarheid. Het schild is een geschenk van Corrie en Han Flamman. Deze laatste is sinds 1969 erelid van het gilde. De hechte band die zij hadden leidde tot het idee van een dergelijk schild. Ondanks het feit dat zij door hun verhuizing naar Driebergen het gilde wat minder zagen. De band met het gilde werd versterkt toen Corrie ernstig ziek werd en in 1989 overleed. Zij had het vriendschapsschild bedacht maar kwam niet meer aan de uitvoering toe. Na enige tijd werd door haar man de draad weer opgepakt. Deze gaf aan Jan Andriessen uit Stiphout de opdracht om een schild te maken, waarop in reliëf Antonius afgebeeld zou worden. Op de patroonsdag in 1990 bood hij het gilde dit schild aan met een bijbehorend reglement. Het schild is bedoeld als wisselschild. Het mag volgens het reglement drie jaar gedragen worden door diegene die volgens het bestuur hiervoor in aanmerking komt. De criteria voor de toekenning liggen vast in het reglement.

De eerste die het schild mocht dragen was mevrouw Miep Dusseldorp-Simon Thomas, echtgenote van de in 1989 overleden gildeheer Bob Dusseldorp. Mevrouw Dusseldorp is als erevrouw verbonden aan het gilde. Zij onderhield de contacten met de familie Flamman en was tijdens de ziekte van Corrie de praatpaal voor iedereen. In 1992 was het de beurt aan Frans Kampers om het schild te dragen. Hij was hiermee zeer vereerd en wilde daaraan uitdrukking geven. Na overleg met Han Flamman en mevrouw Dusseldorp werd door beide dragers het schild uitgebreid met een viertal kleine schildjes die als deel van de ketting gingen fungeren. Op de schildjes werden de symbolen met betrekking tot het gilde gezet. De onderste schildjes van mevrouw Dusseldorp laten attributen van het gilde een hoed en een sjerp zien. Twee trouwringen symboliseren de verbondenheid van Miep via Bob naar het gilde. Frans Kampers zette een gildetrom op zijn schildje, wat zijn teken als tamboer is. Op het andere schildje staat de tekst "Het is mij een eer mij één van de uwen te mogen noemen." Hiermee wilde hij het gevoel van broederschap uitdrukken. Hoewel het op geheel vrijwillige basis is gebeurd hoopt het gilde dat de

volgende drager ook hun symbolen zullen toevoegen aan het schild. Zodat het schild een "levend" schild zal blijven en de betekenis ervan alleen in waarde zal toenemen.

Een nieuwe koning

Op kermismaandag 19 juni vond er op schietterrein "Brugge" het tweejaarlijkse koningschieten plaats van het gilde Sint Joris Deurne. De dag werd om tien uur geopend met een heilige mis in de Sint Willibrorduskerk. In het gildehuis van L. van Baars vond daarna een goed verzorgde koffietafel plaats. 's Middags om één uur begon het koningschieten. Het eerste schot werd gelost door de pastor en de burgemeester. Vervolgens was het de beurt aan de tien gildebroeders die om de hoogste eer zouden strijden. Een uur later was de spanning te snijden. Antoon van Rooij haalde bij het 142ste schot het laatste stuk van de vogel naar beneden. Na de ceremoniële handelingen en het afleggen van de eed mocht hij zich voor de komende twee jaar koning noemen. Vele representatieve taken wachten hem in deze periode. Naast het koningschieten werd er ook geschoten om het "Koningschap van Ere". Bij het 175ste schot haalde mevrouw M. Bronwasser de laatste resten naar beneden. Daarmee werd zij voor twee jaar "Koningin van Ere." In de avonden werd een beide koningen een receptie aangeboden.

*Koning
Antoon
van Rooij
en de
Koningin
van Ere
mevrouw
Bronwasser.*

Samen 125 jaar gildebroeder

De jaarlijkse viering van Sint Jan op 24 juni stond bij het Sint Hubertusgilde Liessel voor het grootste gedeelte in het teken van de drie jubilarissen. Lenard Giesbers 60 jaar, Lowie van Veghel 40 jaar en Jan van de Berkmortel 25 jaar gildebroeder. Om twee uur werd er begonnen met een eucharistieviering in de Sint Willibrorduskerk waar pastoor Pigmans de dienst leidde. In zijn preek stond hij uitvoerig stil bij de verdiensten van de jubilarissen. Op het kerkplein ontvingen de jubilarissen en hun echtgenotes de vendelgroet. Daarna trok men in optocht naar de schietboom om het verdere programma van de Sint-Jansviering voort te zetten. Vanaf half acht 's avonds volgde een druk bezochte receptie. Voor deze gelegenheid had hospes Marinus van Bussel een extra tent laten plaatsen. Deze bleek later nog te klein te zijn. Van heinde en verre kwam men om de jubilarissen de hand te schudden. Ook de overheden van de Peellandse gilden waren goed vertegenwoordigd.

Hoofdman Theo Goevaerts preeks de grote inzet van de drie jubilarissen. Vervolgens ging hij over tot het uitreiken van de zilveren gildespeld aan Jan van de Berkmortel. Lowie van Veghel ontving de gouden gildespeld en Lenard Giesbers de diamanten gildespeld. Daarnaast ontving de diamanten jubilaris een oorkonde als blijk van waardering voor de vele verdiensten in de afgelopen zestig jaar voor het gilde. Daarmee is Lenard Giesbers het eerste erelid binnen de geleiden van het Sint-Hubertusgilde.

*v.l.n.r. Jan van de Berkmortel,
Lenard Giesbers en Lowie van Veghel.*

Nieuwe koning had wind mee

Bij de tweejaarlijkse strijd om de koningstitel van gilde Sint Lambertus Someren-Eind heeft Thjeu Knapen zijn titel geprolonged. Dat gebeurde in het jubileumjaar van het gilde. Voordat het schietfeest begon werd de nog regerende koning door het gilde thuis afgehaald. In vol ornaat trok men vervolgens naar het schietterrein aan de Boerenkamplaan. Nadat de koning zijn koningszilver had afgelegd kon de wedstrijd beginnen. De eerste stukken van de vogel werden al snel naar beneden geschoten. De tamboers verhoogden de spanning nog eens extra door tromgeroffel. Ook bij het schot van Thjeu Knapen. Harrie van Houts maakte zich daarna gereed voor zijn schot. Tijdens het laden van het geweer sprongen alle toeschouwers op. Een flinke windvlaag zorgde ervoor dat de vogel vroegtijdig naar beneden tui-melde. Thjeu Knapen had bij het 123ste schot als laatste geschoten. Daarmee kon hij voor de tweede achtereenvolgende keer uitgeroepen worden tot nieuwe koning. Hij werd omhangen met de koningsvogel en het zilvervest. Het vendel werd driemaal boven zijn hoofd gezwaaid. Nadat hij ten teken van reinheid zijn handen gewassen had werd hij in optocht door zijn medegildebroeders naar huis gebracht.

Donateur wordt erekoning

Martien van de Water is al donateur lid van het Sint Hubertusgilde Liessel. Sinds 24 juni is hij voor één jaar ook erekoning van het gilde. Na een spannende strijd schoot hij bij het 139ste schot de laatste resten van de vogel naar beneden. Mark Joosten toonde zich bij de jongste gildebroeders de gelukkigste en kwam in het bezit van de M. v. Bussel-prijs. De vogel waar de Liesselse jeugd op mocht schieten werd door Maikel de Keizer naar

beneden gehaald. Dat leverde hem een mooie beker op. Voor het tinnen bord werd er door 51 personen geschoten. Gildebrouder Leon Damen schoot bij het 191ste schot de vogel naar beneden. Daarmee werd hij de winnaar van het tinnen bord. Na afloop kregen alle winnaars de vendelgroet. In optocht, met de winnaars voorop, ging men vervolgens terug naar het gildehuis. Daar stonden de koffie en de broodjes gereed. Om half acht begon een druk bezochte receptie voor de drie gildejubilarissen. Na de receptie werd er nog enkele gezellige uurtjes doorgefeest.

Koninklijke onderscheidingen

Op zaterdag 31 mei ontvingen drie gildebroeders van gilde Sint Antonius Abt Lierop de ermedaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau, in zilver. Harrie Verberne (Gzn), Harrie Verberne (Czn) zijn vijftig jaar lid van het gilde en kregen de onderscheiding opgespeld door burgemeester Vos. Harrie Verberne (Gzn) was twintig jaar lid van de overheid. Vanaf het begin van zijn lidmaatschap is hij piekenier. Hij maakte de kogels voor het koningschieten, waarvoor hij ook jarenlang de vogel maakte. Op dit moment is hij nog de grote animator van de halfjaarlijkse oud-ijzeractie. Zij naamgenoot Harrie Verberne (Czn) maakte in de periode van 1962 tot 1990 deel uit van de overheid. Vanaf 1963 fungeert hij als vaandeldrager. Jarenlang was hij een actief schutter. De bouw van de nieuwe schuilgelegenheid op het schietterrein de Roovere werd door hem gecoördineerd. Hij is nog steeds verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw en de Mariakapel. Jan Verberne (Czn) is vanaf 1970 actief als piekenier. Daarnaast is hij druk betrokken bij allerlei gildeactiviteiten waaronder de oud-ijzeractie, het onderhoud van het schietterrein en de organisatie van het kienen en de glasactie. Diverse keren maakte hij deel uit van de kascommissie. Naast de verdiensten voor het gilde is het drietal plaatselijk actief op zowel maatschappelijk als kerkelijk gebied.

Burgemeester Vos spreekt de gedecoreerden toe.

400 Jaar

Het was een bijna twee uur durende rij die het 400-jarige Gilde Sint Catharina in Den Dungen op zaterdag 20 mei kwam feliciteren. Soms moest even gewacht worden om de bestuursleden van het gilde, Kring of gemeente de gelegenheid te geven enkele personen te onderscheiden. Het was in de grote feesttent hetzelfde als buiten, af en toe een flinke bui. Als eerste werd Jan Toorians, oud kringbestuurder, door de hoofdmans van Kring Maasland de heer Eijkemans benoemd tot ere-deken. De heer A. Smits, hoofdmans van het Dungen gilde, spelde bij gildeheer pastor Van Beurden en de ere-leden Mevrouw van Ewijk en de heer Toelen het schild van verdiensten op. Burgemeester de Laat bood het gilde namens de plaatselijke gemeenschap een zilveren schild aan en namens het gemeentebestuur aan de totaliteit van het gilde Sint Catharina de speld van verdienste van de gemeente. Hoofdmans Smits ontving de zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Hij is sinds 1977 hoofdmans en reeds meer dan veertig jaar gildebroeder. Geruime tijd is hij vendelier geweest.

*Meer dan
veertig jaar
een
verdienstelijk
gildebroeder.*

Nog was de burgemeester niet klaar, want nu werd Mevrouw A. Schakenraad, die sinds 1949 samen met haar zuster, die helaas overleden is, altijd het kapelletje aan de Keerdijk verzorgd heeft, de speld van verdienste van de gemeente opgespeld. B & W hadden gezorgd voor bloemen op het graf van haar zuster. Hoofdmans Smits bood zijn jubilerende gilde een zilveren schild aan, terwijl hij zelf en de heer Van Alebeek een herinneringsschild kregen opgespeld voor het feit dat beiden 40 jaar lid zijn. Na deze (onderscheidings-)regen klaarde de lucht op en scheen de zon weer op het oude, maar nog jong van hart zijnde gilde Sint Catharina.

Staande deken

Twee jubilarissen zijn gehuldigd tijdens de jaarlijkse meiteerdag op zaterdag

27 mei, bij het Haarense gilde Sint Antonius en Sint Sebastiaan. Sjel de Benis kreeg van hoofdmans Antoon van de Wiel de jubileumspeld opgespeld omdat hij 25 jaar lid was van het gilde. Een actieve gildebroeder die al meer dan 12 jaar standaarddrager is. Theo Swinkels werd benoemd tot staande deken. Hij kreeg het zilveren schild omgehangen door Anneke van de Wiel van Rijswijk. Anneke had het schild aan het gilde geschenkt na het overlijden van haar man, Cees van de Wiel Wz., in 1992. Het gilde dankte haar voor de overdracht.

Land van Cuijk

Koning H. Bloedsgilde Boxmeer

Koning en koningin

met de herdenking van de overleden leden, maar omdat dit op deze zaterdag niet mogelijk was, werd nu een uitzondering gemaakt.

Daarom trok het gehele gilde nu op zondag in vol ornaat naar de hoogmis en na de koffietafel naar Sambeek om de strijd van de koningstitel aan te gaan.

Nadat Burgemeester Boumans met zijn vrouw en een delegatie van de jeugdcarnaval, uitgenodigd "om de vogel te verlossen", hun taak verricht hadden, kon de strijd beginnen. Na 58 schoten werd Peter Hendriks jeugdkoning.

Na 80 schoten was het Jan Hendriks die de vogel bij de heren naar beneden deed komen.

Na 166 schoten was het Ida Tillemans die de Eerste Dame werd. Zij werd later ook Jan Hendriks gevraagd het komende jaar Koningin te zijn. Op het Wilhelminaplein in Boxmeer werden de nieuwe koningen gehuldigd. Vervolgens werden zij overvondeld en toog men naar het gildehuis voor het koningsbier en een gezellig samenzijn.

Nederlands kampioen

Kampioenen in de bloemen.

Zondag 25 juni is bij de Nederlandse kampioenschappen gewoerschieten viertallen opgelegd in Groesbeek het viertal van het Sint-Matthiasgilde uit Oploo Nederlands kampioen geworden. Het viertal bestond uit Lambert en Theo Heijligers, Gerrit Ermers en Chris Cornelissen. Er deden 56 viertallen mee aan de wedstrijd. Deze titel was de enige die nog ontbrak in de prijzenkast van het gilde. Ze werden 's avonds door het gilde afgehaald bij de watermolen, waarna hun bij het gildehuis café Molenzicht Oploo een vendelgroet ten deel viel. Een prachtig resultaat voor het Sint-Matthiasgilde. De receptie werd druk bezocht door diverse gilden en schietverenigingen.

60-Jaar gildebroeder

Wij kennen hem allemaal als Ben. De heer Clabbers is in de Boxmeerse kringen dan ook zeer zeker geen onbekende. Op 1 maart was hij 60 jaar lid van het H. Bloedsgilde en vanaf 1962 bestuurslid. Het is met geen pen te beschrijven wat hij allemaal voor het gilde heeft betekend. Hij zorgde o.a. voor de hoge hoeden met veer (Rembrandt-hoeden) en de Dames-groep. Deze laatste heeft kleding naar Antwerpse modellen. De Koninginne-jurk is gemaakt in Antwerpen en naar dat voorbeeld zijn de Hofdames aangepast. Ook voor persoonlijk lief en leed stond hij altijd klaar. Je kwam nooit tevergeefs voor een opbeurend praatje, ondanks de bezigheden met zijn winkel. De 84-jarige heeft de Vaart-processie nog nooit overgeslagen, hoe moeilijk het de laatste jaren ook mocht gaan. Het H. Bloedsgilde is tenslotte ontstaan door het wonder van Boxmeer. Zijn sporen

Gaande(l) en komende man

van verdiensten zullen en kunnen nooit uitgewist worden. Na de opening van de processie op zaterdag 17 juni j.l. is hij gehuldigd. Hij ontving de kerkelijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice op voordracht van het bestuur in samenwerking met pastoor Van Balen. Later op de avond werd hem en zijn familie een receptie aangeboden. Diverse sprekers feliciteerden hem daarbij. Er werd een vendelgroet gebracht en het tamboerkorps bracht een muzikale ode aan hun jubilerende Deken. Aan het einde van de receptie droeg de Heer Clabbers zijn ambt als Eerste Deken van het Heilig Bloedsgilde met de bijbehorende ketting over aan Jan Hendriks, die overigens ook Koning aan het gilde is. Ben Clabbers is Ere-Deken geworden.

Afscheid

Tijdens de Jaarvergadering van de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk op 18 februari te Milsbeek kreeg Gildebroeder Adriaan van der Coer van het Sint-Jacobusgilde uit Zeeland de zilveren speld van verdienste van de Kring uitgereikt door de voorzitter van het Kringbestuur C.W.J. Baron de Weichs de Wenne. Hij was 22 jaar voorzitter van de Commissie Algemeen Klasement en heeft zich vooral beijverd om alle aangesloten gilden in de loop der jaren weer compleet te maken zodat elk gilde een koning, een hoofdvaandel en een gildetrom zou gaan krijgen. Daarnaast heeft hij veel werk verzet om slapende gilden weer actief te maken. Ook op de puntenwaardering tijdens optochten en gelijke kansen voor zowel grote als kleine gilden was zijn streven steeds gericht. Het ontstaan en samenstellen van het jubileumboek "De Gouden Guld" was eveneens een grote klus, waaraan hij veel tijd en zorg heeft besteed. Dit alles uiteraard met volle medewerking van het Kringbestuur en de medecommissieleden.

Adr. v.d. Coer onderscheiden

Huldiging

Vanwege het feit dat Stefan Meijer 10 jaar lid was van de drum-showband in Overloon werd hij door de voorzitter onderscheiden door hem het insigne van verdiensten op te spelden van de F.K.M. (Federatie van Katholieke Muziekbonden) en de daarbij behorende oorkonde te overhandigen. De voorzitter hoopte dat hij nog vele jaren lid van de drum-showband zou blijven zodat hij hem ook het insigne van het 25-jarig lidmaatschap op zou kunnen spelden. Hierna werd de aanwezige jeugd getraceerd door het koningspaar. Om kwart voor zes stelde men zich op om naar de kerk te gaan waar de H. Mis met gilde-eer zou worden opgedragen voor de levende en overleden gildeleden en die als titel had "jong en oud". Deze titel gaf aan dat jong en oud moeten kunnen samengaan in een parochiegemeenschap. De drum-showband en het kinderkoor Cantiloon verzorgden de muzikale omlijsting. Na de H. Mis werd de eed van trouw afgelegd aan het kerkelijk- en wereldlijke gezag door het overvenden van de nieuwe koning, burgemeester Dittner en pastoor Tolboom en het spelen van het Wilhelmus door de drum-showband. hierna was er in het gildehuis een koffietafel, voortgezet met een gezellige avond. ■

IN MEMORIAM

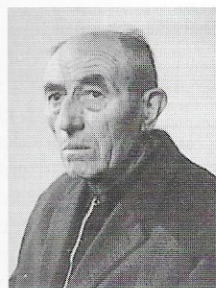
Kwartier van Oirschot

Gilde St. Willibrordus Wintelre

Op 25 juni 1995 overleed, gesterkt door het sacrament der zieken, Willem Wilting (88). Vorig jaar werd hij door het gilde in de bloemetjes gezet wegens zijn 70 jarig gildebroederschap. Van 1924 tot 1990 maakte Willem de vogels voor het koningschieten en met zijn vooruitziende blik maakte hij een model met mal voor zijn opvolger, een kleinzoon. Met volle teugen genoot hij van het vrije gildefeest op 28 mei 1995. Op voorhand zei hij: "Dit wil ik nog helemaal meemaken." Willem ontving de kringonderscheiding en oorkonde en de eremedaille in zilver in de Orde van Oranje Nassau.

Willem Wilting

Frans Kolster

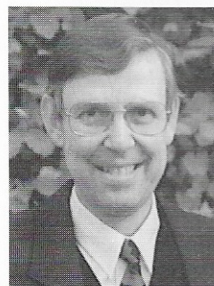
Sint Sebastiaan Westelbeers

Frans Kolsters (90) overleed op 6 april 1995. Hij was 33 jaar lid van het gilde, hield van humor en was een groot natuurliefhebber.

Kempenland

Sint-Martinusgilde van het H. Sacrament Dommelen

Piet Baken

Op zaterdag 1 juli heeft het Sint-Martinusgilde en met hen vele gildebroeders en gildesusters van de gilden uit District Zuid en de Kring na een plechtige uitvaartmis afscheid genomen van hun Regerend Deken Piet Baken (50). Bijna 30 jaar was hij lid van het gilde waarvan ruim 26 jaar als Regerend Deken, waarvoor hem in 1994 het Zilveren Schild van Kring Kempenland verleend werd. Piet was de grote stuwende kracht van het gilde, hij was de man van het overleg en was er trots op dat er in de

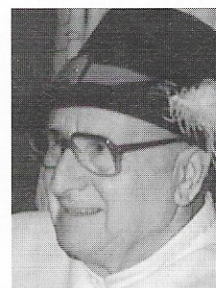
overheid nooit over bepaalde zaken schriftelijk gestemd hoefde te worden. Vanaf 1975 heeft hij geijverd voor een eigen schietterrein, wat na veel vijven en zessen uiteindelijk toch gelukt is. Hij was begaan met zijn gilde en ondanks zijn slepende ziekte was hij steeds present zelfs nog op de kringgildedag op 11 juni te Luyksgestel.

Peelland

Gilde Sint Lambertus Someren-Eind

Op 26 juni, de optrekdag van het gilde, overleed Frens van Leuken (73). Frens was ruim 52 jaar lid van het gilde. Het eerste optreden met een vendel gemaakt van de parachute van een oorlogsvlieger vormde het begin van 33 jaar vendelierschap. In 1975 werd hij koning van het gilde, waarvan een zilveren koningschild getuigt. Hij maakte daarnaast 18 jaar deel uit van het bestuur en bijna een kwart eeuw van de activiteitencommissie. De huldiging met de eretekenen behorend bij de Orde van Oranje Nassau en de gouden kringonderscheiding bij het 50-jarig gildebroederschap onderstrepen zijn vele verdiensten voor het gilde. Met diens overlijden verliest het gilde een fijne en plichtsgetrouwe gildebroeder.

Frens van Leuken

Jan v.d. Broek

Gilde Sint Antonius Abt Lierop

Op 24 juli overleed, na een kortstondig ziekbed, Jan van den Brock (50). Hij was 26 jaar gildebroeder, waarvan 20 jaar vendelier en vijf jaar vendelinstructeur. Daarnaast maakte hij van 1974 tot 1986 deel uit van de overheid. Het hoogtepunt als gildebroeder waren de twee jaren (1992/1994) dat hij, samen met zijn echtgenote Petra, het koningspaar vormde.

Gilde Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën Lierop

Toon van Asten

reeds eeuwen voor op de ledenlijst van het gilde.

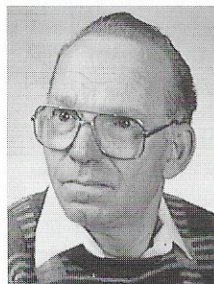
Op 10 juni overleed, na een slopende ziekte, Toon van Asten (38).

Op zestienjarige leeftijd werd Toon lid van het gilde. Mede voor het in stand houden van het familiegilde. De familienaam van Asten komt

Maasland

Sint Catharina en Barbara-Helvoirt

Sjaak van Bergen

Zilverdrager Sjaak van Bergen (63) overleed op 29 juni. Het laatste half jaar sukkelde hij al met zijn gezondheid. Vanaf 1978 was hij een trouw en gewaardeerd gildebroeder, die genoot van het leven, de natuur en het gilde.

Gilde Sint Barbara en Sint Sebastiaan - Vught

Toon Beks (80) is op 19 mei overleden. Hij was sinds 1931 lid van het gilde en daarmee de oudste gildebroeder. Voor het gildewezen in nagenoeg geheel Noord-Brabant heeft Toon grote verdiensten gehad. Hij stond vooral bekend als uitmuntend vendelier en vendelinstructeur. Zijn gehele leven stond in het teken van de gilden. Veel jongeren heeft hij aangezet tot het zwaaien van het vendel voor God, Koningin en Vaderland. Veel zilver heeft hij verdiend in de vorm van medailles, penningen, schildjes, trofeeën, bokalen en diploma's. Van Kring Maasland ontving hij de erepenning van verdienste. De bouwvakker Beks was een sociaal ingestelde persoon. Hij stond midden in het Vughtse maatschappelijk leven. Hij was oprecht en noemde zaken bij de naam. "Meelopers" waren niet zijn beste vrienden. Hierdoor werd hij soms als "niet makkelijk" ervaren, maar zijn optreden dwong hij iedereen respect af.

Land van Cuijk

Sint-Jansgilde Gassel

Zondag 4 juni j.l. is op 61-jarige leeftijd overleden in het Radboudziekenhuis in Nijmegen pastoor J. van Santvoort van de Gasselse parochie Sint Jan de Doper en de parochie van de Heilige Lambertus in Linden. Pastoor Johannes Marinus van Santvoort werd op 21 augustus 1933 in Nuland geboren. Hij werd priester gewijd op 23 mei 1959 in Den Bosch. Van 1959 tot 1977 was hij kapelaan van de parochies Schaijk, Aalst en St. Michiels-gestel. In 1977 werd hij door het Gasselse en Lindense gilde ingehaald als pastoor van deze parochies.

Pastoor Van Santvoort was ere-deken van het Schuttersgilde Sint Jan uit Gassel. Hij toonde grote betrokkenheid met het gilde en gaf aan de eucharistievieringen op de zomergildedagen een eigen-tijdse invulling.

Geheel onverwachts is op 84-jarige leeftijd op 29 juni j.l. gildebroeder Herman Verkuijlen overleden. 51 Jaar was hij lid van het Schuttersgilde Sint Jan uit Gassel. In 1994 werd hij nog eens extra in het zonnetje gezet door zijn gildebroeders, in verband met zijn 50-jarig lidmaatschap. Herman was een trouwe gildebroeder die altijd present was bij de gildedagen en andere activiteiten. Hij was ook de eerste gekostumeerde gildebroeder die zich als koning liet vergezellen van een koningin op de gildedag.

J. v. Santvoort

Bert Jansen

St.-Antonius en St.-Nicolaasgilde Groeningen

Op 7 maart overleed Bert Jansen in leven koning, keizer en voorzitter van het gilde. Hij genoot ervan uit die voorbije periodes anekdotes naarvoren te halen. Onder zijn voorzitterschap groeide het gilde. Oneerlijkheid was iets wat hij niet duldde. Dan nam hij zeker geen blad voor de mond! Bij zijn aftreden als voorzitter was hij zeer geëmotioneerd. Hij werd toen tot ere-voorzitter benoemd. ■

Dat zij allen rusten in vrede.

AGENDA

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden:

1996

19 mei:

Vrij gildefeest Kw. van Oirschot te Liempde, bij het gilde Sint Antonius.

19 mei:

Kringdag Peelland te Mierlo-Hout, bij het gilde Sint Antonius-Abt.

2 juni:

Kringdag Land van Cuijk te Sambeek, bij het gilde Sint Anthonius.

2 juni:

Kringdag Maasland te Vlijmen, bij het gilde Sint Barbara.

2 juni:

Kringdag Kwartier van Oirschot te Tilburg, bij het gilde Sint Dionysius.

9 juni:

Kringdag Kempenland te Gerwen, bij het Heilig-Kruisgilde.

16 juni:

(Vaderdag) Viering 200 jaar provincie Noord-Brabant.

30 juni:

Vrij gildefeest Peelland te Bakel, bij het gilde Sint Willibrordus.

18 augustus:

Vrij gildefeest Land van Cuijk te Soest, bij het Groot Gaesbeeker Sint Agathagilde.

25 augustus:

Kringdag Baronie-Markiezaat te Hoogerheide, bij het gilde Sint Sebastiaan.

25 augustus:

Federatie gewerschiettoernooi te Knegsel, bij het gilde Sint Monulphus Gondulphus.

31 augustus/1 september

Europees Koningschieten en Schutters-treffen te Haaksbergen.

15 september

Federatietoernooi trommen-vendelen-bazuinblazen Kw. van Oirschot.

12 oktober:

Hoofdlidendag NBFS in het provinciehuis te Den Bosch.

GILDEFEESTEN 1997

1 juni:

Kringdag Maasland te Dinther, bij het gilde Sint Barbara.

1 juni:

Kringdag Peelland te Lierop, bij O.L. Vrouwegilde 7 Weeën.

8 juni:

Kringdag Land van Cuijk te Geijsteren bij het kon. gilde Sint Willibrordus. ■

een zaak van vertrouwen

- premiebouw
- renovatie
- vrije sektor
- verbouwingen
- utiliteitsbouw
- onderhoud
- dealer: unidek volumebouw

AANNEMERSBEDRIJF GEBR. HOUTEPEN B.V.

ZANDSCHELSTRAAT 1-01 POSTBUS 165
5050 AD GOIRLE TELEFOON 013-34 90 32

De grootste
sortering

GEWEREN & MUNITIE

vindt u bij
AVEMO vh
A. v.d. Ven-Mommers

Korvelseweg 80 - 82
5025 JJ Tilburg
Tel. 013 - 431905

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

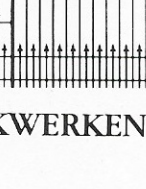
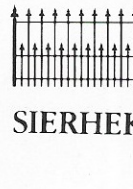
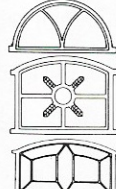
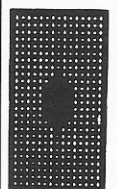
Leenderweg 37 Valkenswaard Tel. 04902-42489

JUWELIERS - HORLOGES

Jan Andriessen

DORPSSTRAAT 54
5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)
TEL. 04920 - 50792
FAX 04920 - 22269

**GERSJES GIETIJZEREN
RAMEN B.V.**

Berkdijk 13A,
5271 SR St.-Michielsgestel
Bedr. terr. Venkant
Tel. 04105 - 13471 Fax 16968

Zend mij informatie over: ☐ sierhekwerken
☐ smeedwerken
☐ gietwerken

Naam: _____

Adres: _____

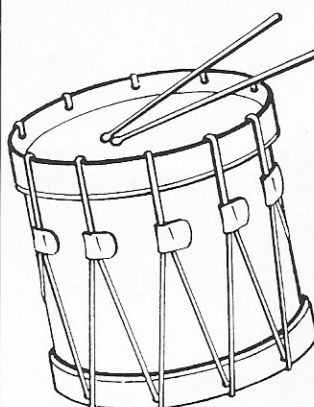
Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

In gefrankeerde envelop zenden aan bovenstaand adres

HET MUZIEKINSTRUMENTMAKERSMUSEUM

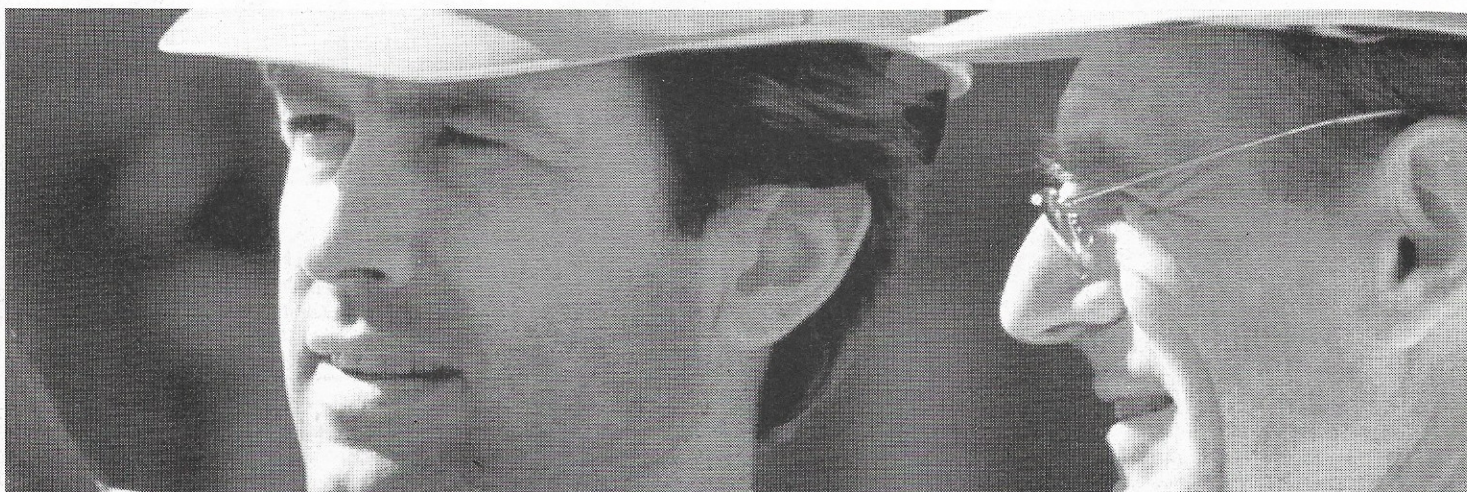

maakt op ambachtelijke wijze
GILDETROMMEN
in eigen atelier

- drijven en ciselieren van patroonheilige
- alle gildetromonderdelen en -benodigdheden
- reparaties

tel.: 013-420331
Veldhovenring 20-22,
5041 BC Tilburg

HEIJMANS, BOUWERS MET EEN VOORUITZIENDE BLIK.

Als bouwers hebben wij te maken met ontwikkelingen waarvan het tempo meer en meer toeneemt. Maatschappij, markt en techniek evolueren. Het is zaak om de ontwikkelingen te kennen en er juist op te anticiperen.

Het resultaat? Dankzij ons informatie-management zijn wij de ontwikkelingen een stap voor.

Bieden wij opdrachtgevers snel inzicht in de haalbaarheid van een project en de juiste prijs / kwaliteitsverhouding en de gewenste samenwerkingsverbanden.

Heijmans neemt in de bouw-
nijverheid een leidende positie in.
Informatie-management wordt ver-
taald naar concreet beleid.

En het werkt.

**HEIJMANS, WERKZAAM
IN ALLE DISCIPLINES VAN HET BOUWEN.**

HEIJMANS N.V., ROSMALEN.

